Največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah

Velja za vse leto . . . $3.50
Za pol leta $2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States

Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 118. — ŠTEV. 118. NEW YORK, SATURDAY, MAY 19, 1917. — SOBOTA, 19. MAJA, 1917. VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Vojaška taborišča.

Washington, D. C., 18. maja. — Vojaška konškripcija je sedaj postava v Združenih državah. Tekom prihodnjih treh mesecev bo v vojaških taboriščih skoro en miljon mladih mož. Glede končne oblike postave vlada le še dvom in sicer glede Rooseveltove prostovoljske armade, proti kateri je armadni generalni štab, in ki tudi ni baje po okusu predsednika Wilsona.

V nova vojaška taborišča, katera bodo zgradili, ne bodo poslali vseh teh bodočih novincev. 400 tisoč vojakov, ki se nahajajo v rednih armadi in narodnih gardah smatrajo že zadosti izurjene in sposobne za službo. 32 taborišč, katera so že naročili, bo sprejelo vsako po 22,000 mož, kar znaša skupaj 700,000. Preostanek nove armade bo v aktivni službi, deloma v Zdr. državah, deloma pa kot prednja straža v Franciji. Vojni department je že določil geografsko lego teh taborišč, in častniki so že na poti, da jih pregledajo. Dvanajst jih bo v južnem departmentu, kjer poveljuje general Wood. Kot primerna mesta za ta taborišča označujejo obe Carolini, Georgijo in Tennessee. Šest jih bo v Texasu ali okolici, šest v centralnem zapadu, trije na daljnem zapadu štirje v New Yorku, New Jersey in Pennsylvaniji, eno pa v Novi Angliji.

Mesto šatorov bodo zgradili lesene barake. Taborišče bo obsegalo kvadratno miljo s primernim prostorom za vežbanje.

Amer. bojne ladje.

Ameriška vlada ne bo objavila pred koncem vojne, koliko ladij je potopilo njeno brodovje.

Washington, D. C., 18. maja. — Mornariški tajnik Daniels je brzojavil danes admiralu Sims, naj sporoči mornariškemu departmentu vse podrobnosti glede upreadovanja lova na podmorske čolne, v kolikor pridejo pri tem vpoštev ameriški torpedni rušilci. Potom dogovor med ameriškim mornariškim departmentom ter angleško admiraliteto, se je določilo, da se ne objavi bodoče v Angliji nikakih podrobnosti o gibanju ali moči ameriških bojnih ladij v evropskih vodah. Dočim ni Daniels ničesar pozitivnega objavil v tem oziru, se vendar namiguje, da bo sledil mornariški department francosko-angleški politiki, da ne objavi zaplenjenja ali uničenja nemških podmorskih čolnov ali vsaj ne kraja kjer so bili ti čolni vjeti ali razdejani. Prikrite bodo ostale tudi številke dotičnih podmorskih čolnov. Tajnik Daniels je tudi objavil, da je dobilo moštvo ameriških rušilcev pred odhodom iz ameriških pristanišč nove obleke. To se je zgodilo, ker se je baje nek angleški častnik v Queenstownu izrazil, da so ameriški mornarji nezadostno oblečeni.

Uradniki mornariškega departmenta so bili baje zelo hudi, ko so izvedeli za to izjavo. Ker je pričakovati v poznejših mestih hladnejšega vremena onstran Atlantika je poskrbel Daniels tudi za nabavo težjih oblačil za mornarje. Potrebna naročila so že izdali. Blago bo izgotovljeno krog prvega avgusta.

Pomorska bitka.

London, Anglija, 18. maja. — V torek zjutraj so lahke avstrijske bojne ladje napadle laške ladje, katerim so prišle na pomoč angleške in francoske.

Boj je trajal dve uri. Zavezniško brodovje je potisnilo avstrijske ladje proti albanskemu obrežju, dokler niso našle zavetja v Kotoru in Draču, kjer so bile pod varstvom obrežnih baterij in avstrijskih bojnih ladij. V boju je bil potopljen en laški torpedni čoln, en parnik in 15 majhnih ladij za polaganje min. — Angleška lahka križarka "Dartmouth" je bila zadeta po torpedi.

Avstrijsko poročilo pravi, da je bila potopljena, pa se je vrnila v pristanišče.

Zborovanje pekov.

Peki pravijo, da je hranilna vrednost te moke dvomljiva. — Izpremenila bi metode živinoreje.

Chicago, Ill., 18. maja. — Na povabilo zvezne vlade se je zbralo tukaj več kot 125 posestnikov največjih ameriških pekarn. Med njimi se nahaja tudi par Kanadcev. Prvi dan so razpravljali o naslednjih dveh vprašanji: — 1. Koliko odstotkov pšenice naj se porabi za moko? 2. Ali naj vlada prisili ali pa le dovoli proizvajanje mešane moke?

V sedanjem času se porabi nekako 71 odstotkov pšenica za moko najboljše kakovosti. Predlagano je bilo, da naj se porabi celih 81 odstotkov. Proti temu pa je opaziti precejšnjo opozicijo, in nekateri izmed pekov so izjavili, da bi bilo najboljše, če bi se sklenil kompromis med onimi, ki so za 81 odstotkov in onimi, ki vstrajajo pri 71 odst. Določilo naj bi se torej 76 odstotkov. Med možmi, ki so zavzemali odločno mesto pri današnji razpravi, je bil R. M. Franch-Penceast, oficielni inšpektor za moke, kar je je odšlo v preteklem letu v Evropo. Predno je prišel, se je skoro vsak dan posvetoval z znanim Herbert C. Hooverjem ter merodajnimi uradniki v Washingtonu. Posestniki pekarn so proti polni pšenični moki ter proti kruhu iz otrobov. Drugi pa zopet zahtevajo od vlade, naj določi stalno velikost hlebov ter minimalno ceno. Predsednik pekovskih organizacij McDonald je rekel, da je pšenična moka neprimešana s katerokoli drugo vrsto veliko bolj zanesljiv predmet kot pa katerakoli mešana moka. Zagovorniki polne moke, to je moke z otrobi vred niso mogli primerno dokazati. Pričanje naših lastnih delavnic je prvi in najboljši dokaz, katerega imamo in sicer ta, da ne zahteva širša publika moke z otrobi vred. Imamo pa na razpolago znanstvene izjave, ki vstrajajo pri naziranju, da je kruh iz popolne moke manj vreden glede prebavnih lastnosti kot pa kruh, napravljen iz naše patentne moke.

Poljedeljski interesenti in interesenti živinoreje so nas tudi opozorili, da bi taka odredba, da se namreč meje moko z otrobi vred slabo uplivala ter popolnoma desorganizirala metode v dotični industriji, povišala cene ter tudi zmanjšal potrebne količine živalske krme. —

Kontrola živil.

Predsednik Wilson bo imenoval diktatorja za živila. — Zaslišanje glede kontrole končano.

Washington, D. C., 18. maja. — Senat in poslanska zbornica sta starila včeraj primerne korake, da se pospeši zakonodajo glede kontrole živil. Načelnik Gore, senatnega poljedeskega komiteja je imenoval naslednje senatorje, ki se bodo žnjim vred posvetovali s pododsekom glede te zakonodaje: — Smith iz So. Caroline, Smith iz Georgije, Kenyon iz Iowe in Pege iz Vermonta.

Hišni poljedelski komitej bo danes končal zaslišanja glede vprašanja živilske kontrole.

Razpoloženje članov hišnega komiteja je, da se ugodi željam predsednika Wilsona ter se mu da polnomoč, da določi razpečavanje živilskih produktov ter maksimalne in minimalne cene. Tozadevne določbe se bodo pustile v predlogi. Predsedniku bo dana oblast imenovati diktatorja za živila.

V predlogi bo najbrže izbrisana določba glede moke, mlete z otrobi vred.

Japonski rušilci.

Pariz, Francija, 18. maja. — Večje število japonskih križark je došlo v Marsej na Francoskem da bodo operirali z zaveznškimi ladjami proti nemškim podmorskim čolnom. Ako bo treba, jih bo japonska vlada poslala še več.

Wilsonova proklamacija.

VSI MOŽKI MED 21. IN 31. LETOM SE MORAJO REGISTRIRATI. — SPLOŠNO REGISTRIRANJE SE BO VRŠILO 5. JUNIJA. — TEŽKA KAZEN BO ZADELA ONEGA, KI NE BO SLEDIL TEMU POVELJU. — KDOR JE VSLED BOLEZNI ZADRŽAN, SE MORA PISMENO NAZNANITI. "NAŠ NAMEN NI IZVEŽBATI SAMO ARMADO, PAČ PA CELI NAROD!" — VES NAROD MORA NASTOPITI PROTI SKUPNEMU SOVRAŽNIKU. — VSAK MORA BITI NA SVOJEM MESTU.

Washington, D. C., 18. maja. — Ko je predsednik Wilson podpisal konškripcijsko predlogo, je izdal proklamacijo, v kateri določa dan 5. junija kot dan registracije.

Predsednikova proklamacija se glasi:

— Ko je kongres izdal zakon in ko je predsednik dne 18. maja leta 1917 priznal ta zakon, ki obsega sledeče določbe (v proklamaciji so citirane dve določbi predloge) pozivam jaz, Woodrow Wilson, predsednik Združenih držav, governerje raznih držav in teritorijev, komisijski svet distrikta Columbia ter vse agente in uradnike raznih držav in teritorijev, distrikta Columbia, okrajev in občin v njih, da izpolnijo vse dolžnosti, ki jih predpisuje ta postava po določbah, ki jim bodo s tem dnem dostavljene.

Obenem tudi proklamiram in pozivam vse osebe, katerih se tiče zgoraj omenjena postava registracije v raznih državah in v distriktu Columbia, da je dan in kraj za registracijo med sedmo uro zjutraj in sedmo uro zvečer dne 5. junija 1917 in sicer v registracijskih krajih in okrajih, kjer stanujejo.

Oni, ki so s tem določenim dnem dosegli svoje 21. leto in oni, ki s tem dnem še niso dosegli svojega 31. leta, se morajo registrirati.

Izvzeti so samo častniki in rekrutacijski uradniki regularne armade, mornariške in mornariškega zbora, ter narodne garde in mornariške milice, če je ta v zvezni službi, ter častnikov častniškega rezervnega zbora in rekrutacijskih članov rekrutacijskega rezervnega zbora, če se nahajajo v aktivni službi. —

Za teritorije Alamba, Havajsko otočje in Porto-Rico bo dan registracije določen v poznejši proklamaciji.

One, ki vsled bolezni ne morejo priti k registraciji, opozarjam, da se dne 5. junija ali pa že prej obrnejo na okrajnega klerka dotičnega okraja ter ga vprašajo za navodila, kako jim je mogoče registrirati se potom kakega zveznega agenta.

Oni, ki ne bodo 5. junija v okraju, kjer ponavadi stanujejo, se lahko registrirajo potom pošte, toda tako, da dospejo registracijske karte do 5. junija v dotični kraj.

Taki možje naj vprašajo okrajnega klerka onega okraja, v katerem se slučajno nahajajo, kako se lahko registrirajo potom pošte.

V slučaju, da se take osebe vsled bolezni oziroma vsled odstotnosti ne morejo osebno registrirati, naj se obrnejo v mestih, katera imajo več kot 30,000 prebivalcev na mestnega klerka onega mesta, v katerem se nahajajo.

Sila, proti kateri smo poklicani, je poskušala svojo voljo siloma vsiliti vsemu svetu.

Z ozirom an to se je vedno bolj oboroževala, dokler ni popolnoma izpremenila oblike sedanje vojne. Dozdaj smo računali z armadami zdaj pa ni v sedanji vojni armad. Zdaj so celi narodi oboroženi na braniku.

Možje, ki obdeljujejo polje in ljudje, ter možje, ki izdeljujejo municijo, so ravno tako člani armade, ki pomenja Francijo, kot možje, ki stoje na bojiščih pod zastavami.

In tako mora biti tudi pri nas.

Ne armade, pač pa ves narod skupljamo in vežbamo za vojno. V ta namen se mora naš narod tesneje združiti na kompaktni fronti proti skupnemu sovražniku. To se pa ne more zgoditi, če vsak mož zasleduje svoj privatni cilj. Narod potrebuje vseh mož. Ne potrebuje pa vsakega tam, kjer bi njega najbolj veselilo, pač pa pri delu za najboljšo skupno stvar, ki je namenjena splošnosti. Dober strelec bi morda rad vihtel težko kladivo in izdeloval velike topove, dober in izurjen strojevodja bi pa rad odšel na fronto.

To ni pravilno, to ni dobro za skupni cilj naroda. Dober strelec mora iti na bojišče, dober strojevodja mora ostati pri svojem delu.

Ves narod mora biti skupina, v kateri mora prevzeti vsak mož onoto, za katero je najbolj sposoben.

Z ozirom nato, je kongres določil, da se narod potom izbora izvežba za vojno in sicer tako, da bo vsak mož prideljen oni službi, v kateri bo lahko najlažje služil splošnosti.

Ruska vlada.

Šest socjalistov v provizorični vladi. — Kmetski kongres. — Lvov pričakuje, da bo narod podpiral novo vlado.

Petrograd, Rusija, 18. maja. — Danes je bilo sestavljeno ministrstvo, v katerem se nahaja šest socjalistov.

K včerajšnjemu poročilu, da je prišlo do sporazumljenja med rusko vlado in med delegati delavskega sveta, je prišlo včeraj nepričakovano oficjelno poročilo, da ministrska kriza še ni odstranjena. —

Danes zjutraj pa se je objavilo, da se je posrečilo sestaviti koalicijsko ministrstvo. Novi kabinet se bo držalo ne vodilne črte, ki je bila sestavljena kot pogoj za vstop različnih strank v novo vlado.

Člani dume so sprejeli v privatni seji, pri kateri sta odstopivša ministra Miljukov in Gučkov navedla vzroke svoje resignacije, sledečo resolucijo:

"Člani dume v tem trenotku preosnove ministrstva obračajo vso pozornost provizorične vlade na dejstvo, da mora ruska zunanja politika, zlasti, kar se tiče vojnih in mirovnih vprašanj, kakor prej, tako tudi sedaj, sloneti na absolutni lojaliteti napram našim zaveznikom, ker so vitalni interesi za čast naše dežele odvisni od te lojalitete." —

Potem, ko so socjalisti stopili v novo vlado, je ministrski predsednik, princ Lvov, podal časnikarskim poročevalcem sledečo izjavo:

"Največja kriza v zgodovini moderne Rusije se je na zadovoljiv način rešila, in razmere že kažejo jasne znake zboljšanja. Sem mnenja, da bo vsak pameten Rus podpiral novo koalicijsko vlado. Sedaj imamo prvikrat vlado, ki bo združevala moralično avtoriteto z materjalno silo. V prvem revolucionarnem kabinetu so nastale težkoče, ker smo bili jaz in moji tovariši navezani na moralično prigovarjanje. Ni bilo nikake prave vladne moči z materjalno silo, kakor v drugih državah. Po dvomesečni izkušnji smo spoznali, da je moralični upliv velike množine pametnih Rusov, ki si želijo miru, zelo veliko in dovolj močno orožje, da pa so bili k nesreči med civilnim prebivalstvom, kakor tudi v armadi posamezniki, ki so javno delali za anarhijo in so prezirali disciplino.

Pokazalo se je, da more vlada te razmere zboljšati le z materjalno silo in to silo je mogla doseči samo, ako stopijo v vlado socjalistični zastopniki in združene leve stranke. To smo dosegli; ako zdaj sovražniki vidijo narodov mir, da se zavzemajo za red ne samo takoimenovana buržoazija, temveč tudi delavci in socjalisti, potem bodo, kakor upam, prostovoljno opustili anarhistične metode, ki bi, ako bi se še nadaljevale, povzročile razpad in razrušenje ruske države." —

Kmetski kongres, katerega se je vdeležilo 569 delegatov, je sestavil sledeči program: "Izrazitev kmetskega mišljenja v vseh vitalnih narodnostnih vprašanjih; potreba, da se prepričajo vsi državljani, da nova svoboda nalaga nove dolžnosti; obramba kmetskih interesov in interesov cele dežele."

Tajna pogodba med Rusijo in Nemčijo.

Pariz, Francija, 18. maja. — "Russkoje Slovo" prinaša poročilo, da je med carjem Nikolajem in cesarjem Viljemom obstojala tajna pogodba, ki je bila naperjena proti Francoski.

To pogodbo je razkril leta 1905 grof Witte, ko so se vršila mirovna pogajanja med Rusijo in Japonsko v Portsmouthu.

Witte je bil zelo razjarjen, ko je našel to pogodbo in je carju sporočil, da ne bo podpisal miru v Portsmouthu, dokler se ta pogodba ne uniči. Ker so bili nemški bankirji ravno pri tem, da dajo večje posojilo Rusiji, ni hotel cesar, da bi nastali kaki gospodarski zapletlaji in je dovolil, da se pogodba prekine. Car pa tega ni Witteju nikdar odpustil.

V početku sedanje vojne je Witte povedal to zadevo uredniku "Massager Historique", B. Glinskiju, ki se je zavezal, da bo vest obdržal tajno, dokler ne umrlje Witte.

Boji ob Soči.

Rim, Italija, 18. maja. — Včeraj so naše čete bile zaposlene v tem, da so utrjevale važne postojanke, katere so zavzele vzhodno od Gorice in so popravljale železniško zvezo z ozadjem. Sovražnik je poskušal nas ovirati pri tem delu, pa se mu ni posrečilo.

Sinoči so Avstrijci poskušali napad na most pri Bodrezu, sedem milj jugozapadno od Tolmina, na Vodice in Grazinjo. Danes zjutraj je sovražnik dobil ojačenje in je zopet obnovil napade, ki so bili zelo ljuti pri Vodicah in južno od Grazinje. Izvršili smo protinapad in smo jih pognali nazaj. V več slučajih smo obkolili posamezne oddelke, ki so se morali podati.

Do sedaj smo našteli 6432 jetnikov, med njimi 143 častnikov.

Ne moremo še natančno določiti množine uplenjenega vojnega materjala. Od Tolmina do morja so se vršili vroči artilerijski boji. — Gorica je zopet močno trpela.

London, Anglija, 18. maja. — Angleška težka artilerija sodeluje v laški ofenzivi ob Soči. Poročila pravijo, da so naši topničarji mnogo pripomogli našemu zavezniku. Na svojem potu skozi Italijo je naša artilerija bila povsod navdušeno sprejeta.

Londonski štrajk končan.

London, 17. maja. — Stavka londonskih avtomobilistov je s posredovanjem vlade končana. Danes so se zopet vrnili na delo.

Zastonj dobite knjižico: Navodilo kako se postane državljan Združenih držav. — Pišite po nje po dopisnici na: SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Turški strah.

Turki se boje Rusov. — Scorpion. — Rusi so zablokirali Bospor. — Dovolj živil v Turčiji.

Pariz, 17. maja. — Pomorščaki z ameriškega kanonskega čolna "Scorpion" so prišli pred dvema dnevoma v Pariz in pripovedujejo, da ste prejšnji nemški ladji "Goeben" in "Breslau", katere je turška vlada kupila od Nemčije, tako poškodovani vsled ruskih strelov, da ste bili zasidrani v pristanišču že več kot eno leto in ju ni mogoče popraviti.

V ravno takem položaju je turška bojna ladja 'Hamidijeh', ki je zasidrana v Zlatem rogu.

Ruska blokada Bospora je popolna od strani Črnega morja. — Samo majhne jadrnice, ki vozijo ob obrežju, morejo zapustiti pristanišče in tudi mnogo teh je uničenih. Kadar slišajo Turki o tej blokadi in o ofenzivi v Perziji in Armeniji, se prično tresti.

Amerikanci, ki prinašajo ta poročila, so del posadke ameriškega kanonskega čolna 'Scorpion', ki je bil od leta 1908 dodeljen ameriškemu poslaništvu v Turčiji.

Ko je Turčija 21. aprila prekinila diplomatične zveze z Združenimi državami, so kapitan, deset mož in trije otroci zapustili Turško in so se napotili proti Švici. Tri dni so bili zaprti v Nišu v Srbiji, zadržali so jih potem 20 dni v Nemčiji, predno so jim dovolili da smejo nadaljevati svojo pot.

Najbrže bodo vsi ostali Amerikanci zadržani v Turčiji; med temi jih je še 30 od "Scorpionove" posadke. Ta posadka se je odpravila na pot — kaj dni potem, ko so bile prekinjene diplomatične zveze, pa turške oblasti so jih zadržale in odpeljale nazaj.

Nemci pravijo, da turška vlada ne bo dovolila zapustiti deželo osebam, ki so vojaške starosti.

"Scorpiona" so razorožili in večino moštva internirali. Vsi Amerikanci, ki so mislili zapustiti deželo skupno s poslanikom, ki je še vedno bolan, bodo najbrže pridržani.

To osobje s "Scorpiona" bodo prvi jetniki v sovražni državi.

Spomladi 1915 je nek angleški podvodni čoln prišel v Marmorsko morje in je oddal na turške ladje en strel (torpedo). Torpeda je zgrešila cilj in je šla 50 čevljev od "Scorpiona".

Nato so ladjo zasidrali v Zlatem rogu. Vsak ameriški častnik ki je šel na suho, je potem moral vsakikrat pokazati turškim oblastim izkaznico in se pustiti preiskati, ker so Amerikance sumničili, da so v zvezi z angleškimi podmorskimi čolni.

Turški patrolni čolni so stražili neprenehoma ameriško ladjo. Ko so nekega dne videli pluti angleški podmrski čoln v Črno morje, so Turki kazali naj in so rekli Amerikancem.

— Tukaj gre vaš zaveznik!

V splošnem pa Amerikanci niso imeli mnogo sitnosti. Turki so se kazali, da imajo rajše Amerikance kot vsakega tujca, celo bolj kot svoje zaveznike. Nemci niso bili priljubljeni, ker so bili preošabni. Zato so bili vsi nemški vojaški atašeji nadomeščeni z avstrijskimi.

Splošno prevladuje mnenje, da Amerikanci tudi sedaj niso v Turčiji v neposredni nevarnosti.

V Turčiji je več hrane kot pa v Nemčiji. Nemčija še celo dobi mnogo hrane iz Turčije. Bogataši v Carigradu lahko kupijo, kar si poželijo, toda revno prebivalstvo trpi pomanjkanje.

Trpljenje Armencev.

V sedanji vojni je umrlo nasilne smrti nad en miljon Armencev. — Armenci upajo pomoč od Rusije.

London, Anglija, 17. maja. — V Londonu živi nekaj Armencev in poznavateljev Armenije in morejo poročati o trpljenju armenskega ljudstva v sedanji vojni.

Pred vojno je bilo v Armeniji 2 milijona Armencev. Med sedanjo vojno jih je bilo postreljenih, zaklanih, kamenjanih, vtopljenih in drugače umorjenih en miljon; v puščavo je bilo pregnanih 400 tisoč; v Carigradu, Mali Aziji in v Rusiji jih živi 500 tisoč.

Nova Armenija, ki se bo vstrojila po vojni, bo imela 600 tisoč prebivalcev, ako jih ni kaj preživelo od onih, ki so bili pognani v puščavo. Teh 600 tisoč mora priti domov iz Rusije in Carigrada, kjer vživajo še precejšnje ugodnosti.

To je sicer za narod brezupen položaj, toda Armenci, ki žive v Londonu, upajo, da se bo moglo izpeljati načrt. Lord Bryce, ki je bil prej ameriški poslanik in je študiral armensko vprašanje skozi 40 let, je tudi mnenja, da je načrt izvršljiv.

"Izpremenba v Rusiji", pravi Bryce, "je zelo ugodna za Armenijo. Armenci pričakujejo od Rusije več, kot pa so prejeli od nje v preteklosti."

A. S. Safrastian, ki se je dve leti bojeval v ruski armadi in ki se je zopet vrnil v London, da napravi izpit za doktorat, pravi:

"Mislimo, da je to zadnja stran hota, skozi katero mora iti naš narod. Armenijo hočemo imeti za sebe in neodvisno od Turčije. Ako bo pod protektoratom Rusije, Anglije, ali pa celo Združnih držav, bo armenski narod napredoval in uspeval."

Po Safrastianovem mnenju razmere v Armeniji še niso zrele za republiko in bi najprej morala biti še monarhistična vlada. Narod bi skoro gotovo žahteval kakega princa, v katerem bi videl narod vtelešeno narodnost.

Uspehi ameriških železnic.

Chicago, Ill., 17. maja. — Na podlagi raziskavanj Interstate Commerce Commission se je izkazalo, da se je doseglo največjo varnost v zgodovini ameriških železnic v poletju leta 1916. V času od julija do septembra, ko se je vozilo sorazmerno največ potnikov, sta bila ubita v železniških nasrečah le dva potnika.

Tekom poletnega časa se je vozilo približno 10,684,000,000 potnikov na eno miljo, kar presega prejšnje rekorde za nekako tri miljone potnikov.

Preko tristo železnic je sporočilo uradu, da se ni dogodila v fiskalnem letu do junija 30. leta 1916 nikaka železniška nesreča.

To poročilo se tiče več kot polovice celega železniškega omrežja Združenih držav.

Tri železnice, ki zavzemajo skupno 1073 milj, niso imele v zadnjih trinajstih letih niti ene železniške nesreče, pri kateri bi bil prizadet kak potnik.

Pred kakimi tremi meseci je pomrlo na cesti vsak dan po sto Turkov in gledali so nanje brez vsakega občutka. Ameriški Rdeči križ je imel kuhinje za revno prebivalstvo, toda vseh ni bilo mogoče nahraniti.

Turki so siti vojne. Carigrad je poln ranjencev. Turki bi raje videli, da bi prišli v Carigrad Angleži ali pa Francozi, kakor pa Rusi, ker se boje, da bodo ravnali ž njimi kot Turki z Armenci.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo nič več denar za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposljujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo vojnega ujetnika ker nam s tem pomagate sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto za Ameriko in Canado	$6.50	Za celo leto za mesto New York	5.50
Za pol leta	3.50	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za četrt leta	1.50	Za četrt leta za mesto New York	1.50
		Za inozemstvo za celo leto	5.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St. New York City.

Telefon: 4687 Cortlandt.

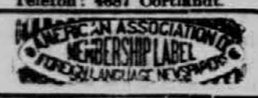

Laška ofenziva.

Italjani so zopet začeli z ofenzivo na našem slovenskem ozemlju. Iz Gorice so se obrnili proti morju in najbrže ni več daleč čas, ko bodo prišli do Trsta ter zavzeli vso slovensko tržaško okolico.

Noben izgovor ne pomaga, da so laški vojaki zanič in da branijo slovensko zemljo hrvaški in slovenski fantje, ter da bodo rajše vsi od prvega do zadnjega prelili svojo kri kot da bi pustili Italjana še naprej v slovensko ozemlje.

S takimi izgovori se tolažijo Slovenci tukaj in v domovini.

Tolažijo se, ker jim je domovina nad vse draga in ker je njihov edin cilj in edina želja, da bi bila slovenska zemlja — last slovenskega naroda, ne pa avstrijske ali italjanske vlade.

Toda ta tolažba je slaba.

Vojaki bodo prelili svojo kri, padli bodo še tisti slovenski ostanki, oblečeni v avstrijsko uniformo, ki zdaj komaj lazijo in pri vsaki priliki medle vsled prestanih naporov in praznih želodcev.

Italija gre naprej.

Tega se ne da tajiti. Kmalo bo velik del naše zemlje na Primorskem v italjanskih rokah.

Ali je pomislila Italija, ko je napovedala Avstriji vojno, da jo bo peljala pot preko slovenske zemlje preko zemlje, na kateri živi narod, preziran in zaničevan od največjega dunajskega gospoda pa do najzadnjega nemškega pritepenca?

Ali res misli obdržati Italija podjarmljeni del naroda, kateri hrepeni že stoletja po prostosti, kateri nima na vsem svetu niti enega svobodnega prijatelja, pač pa samo take, ki kot on tiče v verigah in prenašajo breme od "Boga postavljenih"?

Italija je naletela ob Soči na silen odpor.

Boji ob Soči so bili nasilnejši v zgodovini sedanje vojne.

Niti pod Verdunom, niti v Karpatih, niti pri zavzetju Srbije ni bilo takih strahot.

Premetena Avstrija je v usodepolni uri izrabila priliko, postala je silno dobra in darežljiva ter rekla Slovencem:

— Sovražnik vam hoče vzeti vašo zemljo. Sovražnik vam hoče vzeti dedščino naših očetov! — Branite jo! — Od vas je odvisno, če jo obdržite in če jo obranite!

Branili so in še vedno branijo svojo dedščino, ki je pa last Avstrije, svojo zemljo, na kateri je pa tujec gospodar.

Strašni potoki krvi so bili preliti za tuje interese, za nemški Dunaj in avstrijsko vlado.

Kljub temu nam je pa v zadnjem času vseeno prisvetil žarek upanja, ki nas je vzpodbudil in nam povrnil izgubljeno vero v bodočnost.

Ako se bo sklenil mir po načrtih predsednika Wilsona, bo dobro za vse posamezne narode in za vse človeštvo.

Če bo predsednik Wilson prodrl z načelima: — Nobenega ozemlja se ne sme anektirati! — in: — Vsak narod mora zadobiti svoje pravice! — bo tudi za naš slovenski narod dobro.

Italjan bo moral vrniti osvojeno ozemlje, in moč avstrijske vlade ne bo več segala v okraje, kjer prebivajo Slovenci.

—ooo—

Avstrijski parlament.

Avstrijska vlada je napovedala vojno, ne da bi vprašala za svet svojih narodov.

Njeni narodi se koljejo že skoraj tri leta s sovražnikom in vsakdo nam bo pritrdil, da so se tega boja že prvi mesec več kot naveličali.

V Avstriji so se vršile v gotovih terminih volitve. Ljudstvo je izbralo svoje zastopnike, ki so se shajali na Dunaju in se posvetovali z zastopniki vlade, kaj je dobro za državo, kaj bi bilo treba izpremeniti in kaj bi bilo potreba zavreči.

Če je hotela vlada kaj doseči, je poklicala na Dunaj poslance. Ako je bila večina poslancev proti njeni predlogi, jih je poslala zopet domov in je brez njih opravila, kot se ji je zdelo dobro in prav.

Ta parlament je bila le nesramna komedija.

Volja naroda ni nikdar obveljala, če se ni slavna cesarska vlada strinjala žnjo. Značilno je pa za Avstrijo, da ni bil izza izbruha vojne pa do današnjega dne niti enkrat sklican parlament.

Niti tedaj ne, ko je nastopil novi vladar vlado, niti tedaj ko se je izročila Avstrija na milost in nemilost svoji zaveznici Nemčiji.

Na Dunaju dobro vedo, kaj bi pomenilo v tem času sklicanje parlamenta. Vedo, da bi vsi poslanci, od prvega do zadnjega, ne glede na narodnost in politično prepričanje, glasovali za konec vojne.

Vlada ve, da se bi temu splošnemu izrazu ljudskega mnenja ne mogla protiviti, ampak da bi morala stopiti iz vrste svojih zaveznic ter skleniti mir.

Toda tega ne more in ne sme, ker ji vlada nemški cesar, in ker ne črpajo avstrijski diplomati pameti iz svojih možgan, pač pa iz navodil, katere dobivajo iz Berlina.

Toda zdaj piha že drugačen veter.

Ljudstvo ni več tako ponižno vdano kot je bilo ob začetku vojne.

Tisti, ki je prvi javno izrazil svojo nezadovoljnost, je bil mogoče ustreljen. Morda je padlo za kosarniškim zidom tudi deset njegovih tovarišev.

Izrazov nezadovoljstva je bilo pa vedno več in ker bi morala vlada potreti najmanj polovico vsega avstrijskega prebivalstva, če bi hotela potreliti vse nezadovoljneže, jih rajše prezira in se ne — kavsi zanje.

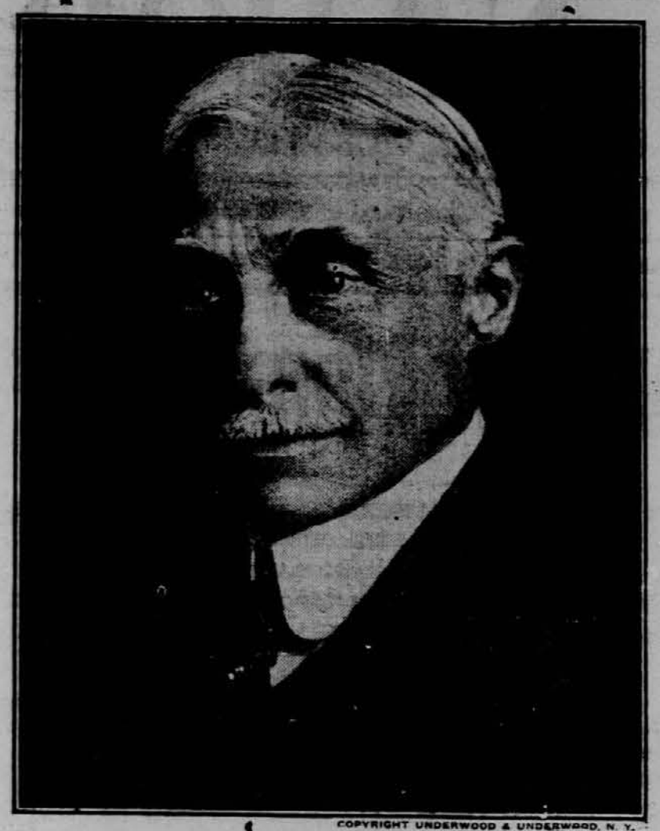

COPYRIGHT UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Elmer A. Sperry, ki je iznašel sredstvo proti podmorskim coinom.

Kdor ne pozna razmer, bi morda rekel, da je Avstrija od starosti že oglušela. Toda ni tako.

Iz Be[illegible] sliši najmanjše šepetanje, utemeljenih in odločnih zahtev svojih narodov pa noče slišati.

Tako je preslišala tudi proklamacijo, ki so jo izdali slovenski, hrvaški in češki poslanci.

V proklamaciji je med drugim rečeno tudi sledeče:

Vlada in Nemci ne smejo iti tako naprej. Mi ne poznamo nobenega pristranskega rešenja tega ali onega vprašanja. Mi ga ne priznamo in ga ne bomo nikdar priznali. Parlament je edino mesto, kjer se zamore reševati notranja politična vprašanja. Slovenski in češki poslanci zahtevajo, da se takoj skliče parlament.

Skoraj tri leta smo že brez parlamenta in veliko dela se je že nakupičilo zanj. Pojdite med narod, poglejte si njegovo trpljenje, poglejte, kaj je napravilo silno pomanjkanje. Ali ne vidite, kako umira narod za jetiko in drugimi boleznimi? Ali ne vidite pomanjkanja? Ali ne vidite draginje? Ali ne vidite, da so revni ljudje brez hrane?

Nemci ne smejo misliti, da imajo rešiti samo na Češkem narodno vprašanje. Ne samo češkega, tudi slovensko nemško vprašanje je treba rešiti. In to direktno, naroda sama naj ga rešita. Ali hočete rešiti pošteno ta spor?

Ta proklamacija je bila izdana meseca marca letošnjega leta. Ljubljanski "Slovenec" jo je prinesel 8. marca.

To je znamenje, da naši ljudje ne trepetajo več pred vlado, da je v njih še precej odporne sile in da si vlada ne upa več nastopiti proti njim.

Prišel bo čas, ko bodo peli avstrijski vladi pogrebnico.

Peli ji jo bodo slovanski narodi, ki so v okrilju avstrijskih meja.

Dopisi.

Forest City, Pa.

Kadarkoli dobim v roke "Glas Naroda", vedno pogledam, če je kak dopis iz Forest City, pa le malokdaj se kdor oglasi, čeravno je precej velika naselbina Slovencev.

Dela se vsak dan in delo se lahko dobi, samo če kdo hoče delati. Draginja je vsak dan večja; 100 funtov moke stane 8 dolarjev, meso od 20 do 30 centov funt. Skoro bi se človek kar odvadil jesti.

Pred dobrim poldrugim mesecem se je tukaj ponesrečil rojak Matevž Cilvič, doma iz Rovt nad Logatcem. Sedaj so mu odrezali nogo nad členkom. Žalostno za tako mladega fanta. Star je šele 23 let. Sedaj se nahaja v bolnišnici v Carbondale, Pa. Želim mu skorajšnjega okrevanja.

Pozdrav vsem čitateljem.

Urban Ruparšek.

Waukegan, Ill.

Pri zadnjem poročilu sem pozabil vpisati še sledeče darovalce iz Clevelanda, Ohio. Darovali so: po $1: J. Suhadolnik, J. Jereb, J. Furlan, M. Sankar, P. Oblak, F. Istenič, M. Filipič, J. Stanovnik, Andro Anton Svid, P. Slabe, M. Snidic; po 50¢: J. Krašovic, A. Kolene, T. Stanovnik, J. Loznik, P. Fortuna; po 25¢: B. Cankar, J. Maver, I. Kolene; 20¢ J. Drher. Skupaj z zadnjo svoto $24.45. Srčna hvala vsem darovalcem in se priporočam še za nadaljno pomoč.

John Germ,
1425 Wadsworth St.,
Waukegan, Ill.

MALA FARMA

na prodaj za gotov denar ali pa v zameno za kako hišo, kjer je mogoče napraviti kako trgovino. Farma je v sredini North Caroline blizu Ashville in le pol milje od malega mesta, 10 minut hoda na postajo in državna cesta je pa prav poleg farme. Pišite za pojasnila lastniku:

A. Dolinar,
Box 179, Tedford, Pa.

Alkohol se ne sme oglašati.

Poštar Patten v New Yorku je prejel od generalnega poštnega mojstra sledeči Liquor Bulletin št. 1, ki stopi v veljavo 1. julija 1917 in ki prepoveduje oglašati, ali po pošti pošiljati oglase za opojne pijače:

Liquor Bulletin, štev. 1.

14. maja 1917.

Točka 5 kongresnega odloka, ki je bil sprejet 3. marca 1917 in ki stopi v veljavo 1. julija 1917:

— da ne sme biti odposlano po pošti Združenih držav nobeno pismo, poštna dopisnica, cirkular časopis, pamflet ali oglas katerekoli vrste, ako oglaša alkohol, vino, pivo ali druge opojne pijače katerekoli vrste, ali pa da vsebuje naročilo za te pijače, ali samo eno od njih, in da ne sme noben poštar ali pismonoša oddati, ako je naslovljeno in namenjeno kaki osebi, tvrdki, korporaciji, družbi, ali kakemu drugemu naslovniku v kakem kraju, prostoru ali kaki državi ali teritoriju v Združenih državah, kjer je po postavi v tem času prepovedano oglašati naročati take opojne pijače, ali katero od njih.

Ako izdajatelj kakega lista, ali zastopnik izdajatelja, ali prodajalec likerjev, ali njegov zastopnik deponira, ali pusti deponirati, ali vedoma pošlje, ali pusti poslati karkoli z namenom, da bi pošta odposlala in je proti tej točki te postave ter je prepovedano, bo kaznovan z ne več kot $1,000 ali pa zaprt šest mesecev, ali oboje: za vsak ponovni pregrešek pa bo zaprt ne več kot eno leto.

Oseba, ki se pregreši proti kakemu predpisu te točke, bo sojena in kaznovana v kraju, kjer je bila pošiljatev oddana, ali pa v kraju, kamor je pošiljatev bila poslana. Kdorkoli bo naročil, prodal ali povzročil, da se opojne pijače pošljejo v meddržavni promet, razun za menstvene, zdravstvene, zakramentne ali mehanične namene v državo ali teritorij, kjer je izdelovati in prodajati opojne pijače, bo kaznovan, kakor je bilo zgoraj povedano. Naj se skrbi, da nič ne dovoljuje pošiljati likerje v države ali teritorije, kjer je to po postavi prepovedano; nadalje se naroča, da generalni poštar od časa do časa naznanja v primernih oglasih imena držav, v katerih je postavno prepovedano oglašati ali naročati take likerje.

Ta odlok je določen, da odstrani poštno pošiljatev oglasov in naročil za likerje.

V naslednjem so navedeni teritoriji, v katere je prepovedano pošiljati pošto te vrste.

Ta seznam je še nepopolen, ker še niso došla natančna poročila iz posameznih držav. Pozneje se bodo izdajali seznami od časa do časa.

Alabama, prepovedano v celi državi.
Arizona v celi državi.
Arkansas v celi državi.
Colorado v celi državi.
Connecticut samo v nekaterih krajih.
Delaware, Kent in Sussex Co
Georgia v celi državi.
Idaho v celi državi.
Indiana v celi državi: stopi v veljavo 3. aprila 1918.
Iowa v celi državi.
Maine v celi državi.
Michigan v celi državi, stopi v veljavo 30. aprila 1918.
Mississippi v celi državi.
Montana v celi državi, stopi v veljavo 31. decembra 1918.
Nebraska v celi državi.
New Hampshire v celi državi, stopi v veljavo 1. maja 1918.
North Carolina v celi državi.
North Dakota v celi državi.
Oklahoma v celi državi.
Oregon v celi državi.
So. Carolina v celi državi.
South Dakota v celi državi.
Utah v celi državi, stopi v veljavo 1. avgusta 1917.
Virginia v celi državi.
Washington v celi državi.
W. Virginia v celi državi.

Nepopolni podatki.

Maryland, več krajevnih postav.

Ohio, okraj ali teritorij, kjer je liker kot pijača prepovedana.

Rhode Island, mesta, kjer so glasovali "suho".

Texas, politični okraji, ki so glasovali "suho".

A. S. Burleson,
Generalni poštar.

Odlični junaki ameriške mornarice.

Stephen Cassin junak bitke na jezeru Champlain.

Stephen Cassin je bil junak, katerega je zgodovina premalo upoštevala kot je še manj upoštevala njegovega očeta, komodorja John Cassina, ki je vršil odlično službo v revolucijski mornarici.

Vse želje mladega Cassina so se osredotočile krog tega, da postane mornariški častnik. V starosti štiriindvajset let je bil poročnik. V pričetku vojne leta 1812 se je nahajal na fronti ter si pridobil odlikovanja vsled svoje hrabrosti in odličnosti. Bilo je pa tekom bitke na jezeru Champlain, kjer je izvršil svoje najbolj odlično delo.

V tej bitki je poveljeval Cassin skunerju "Teconderoga", ki je tvoril zadnjo stražo majhnega brodovja McDonough-a. Angleži so skušali uničiti formacijo tega brodovja in velik del napada se je izvršil ravno na skuner "Ticonderoga."

Več angeških ladij je napadlo ladijo na majhno razdaljo ter je obstreljevalo. Posadka ameriške ladnje pa je ginila pod premočjo nasprotnika.

Tedaj pa je skočil Stephen Cassin, z mečem v roki, na sprednji del ladije ter se zasmejal na glas, ko so ga skušali pogoditi angleški ostri strelci. Mahaje z mečem je bodril svoje rojake. Ko so sedaj videli, kako neustrašeno se izpostavlja njih poveljnik ognju sovražnika, so prišli do novega poguma. Skočili so k svojim topovom ter se sramovali svoje bojazljivosti.

Posledica tega je bila, da se je angleško ladjo, ki se je najbolj približal, takoj uničilo in v vsem tem času je ostal Cassin na svojem mestu ter ubežal na naravnost čudovit način smrti, ki mu je pretila od vseh strani. S svojega vzvišenega stališča je lahko opazoval gibanja drugih sovražnih ladij, kojih sovražnosti so bile usperjene proti "Ticonderoga".

Trikrat ali štirikrat so navalili Angleži na skuner, a v vsakem slučaju jih je Cassin odpodil.

Celi narod je bil navdušen vsled hladnokrvnega postopanja Cassina in kongres Združenih držav mu je podelil zlato kolajno v priznanje njegovih zaslug.

Pozneje je križaril Cassin v vodah Sredozemskega morja kot poveljnik ekspedicije proti severoafriškim državam. Tu si je pridobil novih uspehov. Svoje največje uspehe pa je dosegel proti piratom Zapadne Indije, katere je sporo popolnoma iztrebil in uničil.

Karibejsko morje je bilo polno morskih roparjev, ki so tvorili stalno grožanje vseh trgovskih ladij v dotičnem morju. Cassin je bil eden izmed častnikov Združenih držav, katere se je odposlalo, da iztrebijo to zlo na morju. Kot poveljnik bojne ladije "Peacock" je zajel štiri razbojniške ladije si sicer v dneh 28. in 29. septembra leta 1822.

V prihodnjem letu je še vedno križaril po južnih vodah ter iskal razbojniške ladije. Njegovi ljudje so mrli kot muhe vsled pomanjkanja in prestanih težav, a Cassin je vzdržal.

Zasledoval je razbojnike prav v najbolj skrita pristanišča, kjer so imeli svoje glavne stane ter storil več kot kateri drugi mornariški častnik, da iztrebi to kugo na morju.

Ko se je enkrat končalo celo zadevo, se je obrnil Stephen Cassin proti severu, da najde novega dela, ki ga je čakalo. Povspel se je do stopnje kapitana in kmalu potem do one komodorja.

V svojih dneh je bil priznan narodni junak, a ko je umrl, se ga je pokopalo v nezaznamovanem grobu v Georgetown, D. C. V tem času je bil že pozabljen od otrok domoljubov, katere je bil navdušil k velikim delom.

Proti tatovom.

Kdor bo kaj vkradel ali poškodoval na zemljišču kogarkoli, ga doleti kazen eno leto zapora ali $500 globe. To je naznanil newyorški župan. Da se pridelek kolikor mogoče poveča, je naročeno policistom, da pazijo na to županovo odredbo.

Na ta način hoče župan vsestransko pomagati prebivalstvu da bodo pridelki varni pred tatovi. Kaznovan bo vsak, ki bo brez dovoljenja lastnika stopil na tuje zemljišče. Naznanilo bodo razširili po mestu v raznih jezikih.

Kje je pomagač?

VABILO
na
VELIKO PLESNO
in
ZABAVNO VESELICO,
ki jo priredi
društvo Jutranja Zarja štev. 29
v Meadow Lands, Pa.,
dne 30. maja (Decoration Day).

Pričetek točno ob 2. uri pop. Vstopnina za moške $1.25, dame so vstopnine proste.

Ker je to naša prva veselica v tem letu, zato prosimo vsa sosednja društva ter posamezne rojake in rojakinje, da se te naše veselice polnoštevilno vdeleže.

Torej na veselo svidenje dne 30. maja.

Z bratskim pozdravom
Anton Posega, tajnik.

PRIPOROČILO.

Rojakom po državi Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

FRANK MEH,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda".

Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo in prosimo, da mu gre do na roke.

Upravništvo Glas Naroda.

IŠČE SE MOŽE

za delati v usnjarni. Debra plača, stalno delo.

C. Moenech Sons Company,
(13—4 v d) Savanda, N. Y.

Ne stane niti pol centa na dan.

KAR PRIDOBITE, JE VREDNO PREMOŽENJE.

Proračunajte. — vi dobite veliko škatljo Pedisina za več mesecev za vso družino. To ne bo stalo niti pol centa na dan. Za ta mal denar bo Pedisin negoval noge vseh v družini. On ne dovoli potenja nog, kurjih očes, odtisov, neprijetnega duha pri vsej družini. Nikdo ne bo čutil utrujenost. Res, to je vredno pol centa za vas.

Nobenih neprijetnih kopelji ni treba. Ničesar drugega ni treba kot P[illegible]sin.

Vsi člani družine naj rabijo Pedisin vsako jutro in ničesar drugega.

Pedisin bo napravil svoje delo izvrstno. Pošljite en dolar danes in priložite ga takoj rabiti.

CROWN PHARMACY
2812 W. 79th St. E.
CLEVELAND, OHIO.

POZOR ROJAKI

Najsopešnejše mazilo za človeka in živino, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila zrastejo v štirih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi moškim krasni brki in brada in nebodo odpadli ali izpulveli. Revmatizem, kostiboli all trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bula, tare, kraste in grinte pične noge kurje očesa, otekline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi mule zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $500. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

Krasni žepni KOLEDAR za leto 1917 dobite ako pošljete 4 cente za poštnino.

JAKOB WAKČIČ,
6722 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Potrtim in žalostnim srcem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da mi je dne 13. majnika umrla moja nikdar pozabljena ljubeča soproga in vedno skrbna mati dvanajstero otrok

ANTONIJA KORBAR,

doma iz Št. Ruperta na Dolenjskem.

Zapustila me je za vedno, zapustila svoje otročiče, kateri so ostali brez dobre, ljube matere. Zastopnosti in ljubezni si človek ne more misliti večje, kakor je bila med nami, toda Vsegamogočni jo je poklical k sebi v večnost in nam odvzel ljubo ženo in mater, za katero plakamo neutolažljivo.

Počivaj v miru, naša ljuba mati, na tujih tleh, mi pa prosimo Boga, da se uresničijo želje pesnikove, da vidimo se nad zvezdami. Pretrpela si svoje gorje, mi Ti bodemo sledili.

Ne morem si kaj, da se najiskrenejše zahvalim društvom Napredni Slovenci SNPJ in Bonairski Slovenci SDPZ, katera sta se korporativno z zastavo vdeležila pogreba in darovala krasni venec z napisom, in dasi teh društev ni bila dolžnost, kajti umrla ni bila članica, sta se vrla društva vseeno oba vdeležila pogreba. Ponovna jima hvala.

Lepa hvala družini Kukovica za krasni venec in za vdeležitev pogreba; najprisrčnejša zahvala za krasni sveži venec rojakom Antonu Korenu, Josipu Avseenu ter bratoma Martinu in Franku Breznikarju.

Iskreno in najprisrčnejšo zahvalo pa izrekam rojakoma Janezu in Josipu Hrvatu, ki sta dve noči prečula pri naši ranjki ter nas tolažila v tako obupnem stanju.

Vsem vdeležencem pogreba se v svojem in imenu cele moje družine še posebej lepo zahvalim.

Nikdar nisem se nadjal, da je bila naša umrla mati tako priljubljena občinstvu, toda ogromna vdeležba je to dokazala. Hvala vam, dragi rojaki! Če vam bodem kdaj mogel povrniti, bom to drage volje storil.

Ti pa, naša ljuba mati, spavaj v miru, mi se Te bomo spominjali do smrti.

Žalujoči ostali:
Josip Korbar, soprog
in dvanajstero otrok.
R. F. D. 2, Johnstown, Pa.

Vzgoja otroka.

Mi vsi vemo, da ne more biti vzgoja otrok nikdar dosti skrbna in da se ne more z njo pričeti nikdar prezgodaj.

Popolnoma napačno bi bilo, napraviti vzgojo otroka odvisno od šolskega obiska. Vzgoja in šolska izobrazba nista eno in isto. Najboljša šola ne more nikdar nadomestiti zamujene vzgoje. Človek je lahko zelo učen, a pri tem zelo slabo vzgojen. Vsled tega se mora pričeti z vzgojo na prvi življenjski dan otroka, dočim se pričenja šolska izobrazba šele s končanim šestim letom, ko so že zdavnaj položeni temelji vzgoje.

Skozi celo svoje življenje kaže človek s svojim nastopom in ravnanjem, kako je bil vzgojen v svojih prvih letih. To je sicer precej obrabljena reč, a ostane kljub temu še vedno resnična.

V otroški dobi se priuči človek vsemu, kar spada k dobri vzgoji: ljubezni do resnice, poslušnosti, natančnosti, ponižnosti, vedenju, respektu pred starejšimi, nadalje pravilnemu izgovoru, prošnji in zahvali, primernemu načinu pri jedi in pitju, umerjenim kretnjam telesa in še veliko drugim stvarem. Nauki o pravilnem ravnanju s telesom, vzgoja srca in duha gredo pri tem roka v roki.

Dobra šolska izobrazba je pri tem seveda prav tako važna. Vsled tega naj bi se dečke in deklice, kateri so po štirinajstem letu zapustili šole, pošiljajo naprej v višje šole, če že prostovoljno ne pohajajo slednjih. Številnim ljudem, ki so bili deležni najboljše vzgoje in šolske izobrazbe, pa manjka pogosto ravno tega, kar jih dela polnovrednim in absolutno neodvisnim od pomoči drugih. Manjka jim namreč praktične življenjske umetnosti.

Številni stariši napravijo napako, da se udajajo misli, da se bo nahajal njih otrok pozneje v takih življenjskih razmerah, ki mu bodo dovoljevale postrežbo drugih.

Večkrat mislijo tudi, da se bo oprijelo dete tega ali onega poklica, v katerem mu tega ali nega ne bo treba. Svoje dete smatrajo za veliko predobro, da bi mu bilo treba storiti kaj praktičnega.

To se baje ne strinja z bodočim življenjskim stališčem deteta. Kako napačna je taka misel, nam kaže vsakdanje življenje, posebno pa nam kažejo to sedanji vojni časi.

Vsakega otroka, dečka ali deklico, revnega ali bogatega, naj bi se naučilo, da stori sam ona majhna praktična dela, ki spadajo takorekoč k vsakdanjemu življenju.

Sedaj je ravno čas, ko je včasih celo najbogatejši navezan na samega sebe. Kdor je neodvisen od drugih, si veliko lažje izvojuje pot skozi življenje kot pa oni, ki mora vedno čakati na tujo pomoč.

Praktična vzgoja se mora pričeti pri otroku ter se mora nadaljevati z njo pri odraslih ljudeh.

Najti je hišne gospodarje, ki so poleg svojega glavnega poklica pravi strokovnjaki v najrazličnejših stvareh. Majhne napake pri električni luči ali hišnem zvonecu znajo sami popraviti, spoznajo na prvi pogled napako v kakem poljedelskem stroju, dočim ne znajo drugi niti zaviti poštnega paketa ali pa zabiti žeblja v steno.

Najti je mlade gospodinje, ki stoje posebno v kuhinji kot neprizadeti gledalci ter so skozi celo življenje navezane na pomoč služkinj.

Pravilno pa je, da zna dati gospodinja sama vsa potrebna navodila in da po potrebi tudi sama poseže vmes.

V družinah, kjer se ne more plačevati tuje pomoči, je taka nezmožnost hišne gospodinje še veliko slabša. Mož zapazi kmalu, da ni z gospodinjstvom vse v redu, in domači prepir se prične. Pri tem je bila lahko žena v svojem prvotnem poklicu zelo spretna ter ima njboljše mnenje o svojih zmožnostih. —

Splošna slabost

okamenela jetra, neprebavnost, zoprtje in zapeke napravijo bolnika jako slabotnega. Da popravite te nerednosti, preprečite njih nastoj in da ojačite ves vaš sistem, rabite

Severa's Balsam of Life

(SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM)

IZVRSTNA TONIKA.

Cena 75 centov.

Oni, ki dvomijo, naj blagovoljo čitati naslednje pismo, katero smo pred kratkem prejeli:

"Želim se Vam zahvaliti za Severov Življenski Balzam. Imela sem neprestane bolečine v želodcu, bila sem zelo slaba in tudi teka nisem imela. Co sem porabila eno steklenico Severovega Življenskega Balzama, so izginile vse nerednosti. Prosim, objavite to v časopisju v korist vsem onim, ki imajo podobne bolečine."

Mrs. Pagač of Moquah, Wis.

Kupite Severova zdravila v vaši lekarni. Zahtevajte edinole Severova, da se tako izognete ponaredb. Ako ne morete dobiti Severovih zdravil v vašem kraju, tedaj pišite naravnost na

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

ZASTONJ MOŽEM

50,000 KNJIŽIC

Ako trpite na katerikoli moški bolezni, pišite po našo brezplačno knjižico. V tej knjižici lahko čitate, kako se možje, ki trpijo na bolezni kot je zastrupljena kri, mozolji, stare rane, kožne bolezni, razne zastarele in nalezljive moške bolezni, naduha, neprebavnost, zapeka ali konstipacija, katar, zlata žila, revmatizem, okorela jetra in želodčne ter mehurne bolezni, vspešno zdravijo privatno doma in z majhnimi stroški.

Trpite li na bolečinah v križu in v zgibih, na glavobolu, izgubi teka, kislini v želodcu, povračanju hrane, bljuvanju, žolčnem riganju, nečistem jeziku, smrdljivi sapi, slabem spanju in slabih sanjah, utrajenosti in naglem razburjanju, nervoznosti, razdraženosti in slabosti ob jutrih, črnih kolobarjih pod očmi, izgubi volje, sramežljivosti in plašnosti v družbi, bojazni in na prepadenosti? Ti simptomi pomenijo, da ste pri slabem zdravju in da potrebujete zdravniške pomoči in nasveta. Naša knjižica, katera se lahko imenuje kažipot k zdravju, vsebuje dobre podatke in nasvete za bolne ljudi. Zaloga znanosti je in lahko vam pomaga k zdravju, moči in kreposti.

Pošljite kupon za brezplačno knjižico.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S.902 Medison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Gospodje:—Pošljite mi takoj svojo brezplačno knjižico.

Ime .....

Naslov .....

Možje v boju proti starosti.

Milijoni Amerikancev, starih nad štirideset let, se čudijo, kake koristi naj bi bili v sedanji vojni. Težko pa je misliti, da bi se vrglo te srednje stare ljudi v koš, dočim poveljuje stari Hindenburg celi nemški fronti in Mackensen drugi. Isto velja glede "papa" Joffre-a, ki je že davno presegel dobe staroočetovstva in Mr. Balfour-ja enega odličnih angleških starih državnikov, ki so prišli v to deželo v posebni misiji. Poleg tega bi se dalo našteti še veliko število mož visoke starosti, ki izvršuje odlično službo v tej največji izmed svetovnih vojn.

Pri tem je najbolj zanimrvo vprašanje, kdaj se pričenja doba ko nič človek več mlad ter je občutiti to na njegovih telesnih in duševnih silah. V tem oziru je zanimivo razpravljanje, katerega se je vdeležil tudi lord Northcliffe, lastnik londonskega "Times", in ki se je dotaknil v svojem govoru takozvan starostne meje. Po njegovem mnenju je komaj najti človeka, ki bi se mogel mirno lotiti stvari po dovršenem štiridesetem letu.

Po dovršenem petdesetem letu bi bili zgledi za radkalne izpremembe naravnost borni. Po njegovem mnenju more korakati človek po začrtani poti daleč preko štiridesetega leta, a tvorjenje novih duševnih lastnosti po tej dobi bi bilo težko, če ne naravnost nemogoče.

Težka je stvar glede določitve meje, kadar hoče kak podjetnik sprejeti delavce, stare preko običajne meje. Neumnost je potisniti na stran vsakega človeka, starega nad petdeset let. V tem oziru imamo dosti slučajev presenetljivih napak porajajočih se iz takega posplošenja. V primer hočemo navesti le slučaju, ko sta Morgan in Pugh zastopala državo Alabamo v senatu Združenih držav. Nek sodnik Pettus je prosil predsednika Clevelanda, naj ga poviša v zveznega sodnika ter je prosil pri tem pomoči senatorjev iz njegove države. Pripetil pa se je slučaj, da sta bila oba senatorja iz istega majhnega mesta Selma, kjer je živel tudi Pettus. Slednji je bil star nekako 80 let. Ko je prišel k senatorju Pugh, mu je rekel ta, nekako z ogorčenjem:

— Kako to, Pettus, vi ste vendar prestari, da bi prosili za to mesto.

— Morda sem res prestar za zveznega sodnika, — je odvrnil Pettus, — a nisem prestar za senatorja Združenih držav. — Nato je odšel ogorčen ter pričel z ostrim bojem proti senatorju Pugh. Pobil je slednjega ter posloval skozi dolgo vrsto let kot senator.

Dejstvo je, to, da je bil Pettus v resnici star človek, dokler ga ni razburil senator Pugh, nakar se je naenkrat pomladil.

Z drugimi besedami rečeno, ni starost zadeva let, temveč bolj ona razpoloženja duha.

V potrdilo vsega tega naj navedemo le slučaj Aleksandra Johnston Cassat, ustanovitelja nove Pennsylvania-železnice. To je bil star človek v vsakem oziru. Bil je zadostno bogat ter se je naveličal vsakdanjega "businessa". Bil je že davno v pokoju ter pričakoval svojega odhoda, ko mu je prišlo poročilo, da je bil izvoljen predsednikom Pennsylvania-železnice.

Neumnost! Ni vredno, da bi človek le trenutek mislil na to! Zakaj? Bil je star mož, preko šestdeset let! V času, ko je imel Cassatt vse mogoče izgovore na razpolago, se mu je pripetila čudna stvra.

Imel je vizijo v sanjah. Zdelo se mu je, da je postal zopet mlad. Zanimanje za življenje se mu je vrnilo in kri je pričela živalmejše krožiti. Celo svoje življenje je bil sanjal o železnici po načinu zemljemercev in inžinirjev. Ker pa so se njegove sanje vedno izkazale kot neizpolnjive, se je udal, in njegove sile so opešale. Sedaj se je v resnici nudila prilika, a prepozno.

Prepozno? Ali ni mogel poklicati nazaj svojih sanj sedaj, ko se mu je nudilo ves obseg ekskutivne sile in polnomoči?

Cassatt je vstal prerojen, najmlajši med mladimi. Sporočitelju novice pa je rekel: — Pojdite ter jim povejte, da hočem sprejeti mesto pod enim pogojem. Hočem namreč proste roke glede inžinirskih načrtov ter denarja, s katerim se jih bo financiralo.

Tako je postal predsednik te železniške družbe ter izvedel načrte, o katerih je sanjal veliko let prej. Železniški izvedenci pa izjavljajo še danes, da so bile izpremembe in nove uredbe, izvršene po njem, naravnost epohalnega pomena. —

Ameriški rušilci so rešili parnik.

Londonski "Chronicle" poroča da so ameriški rušilci odpodili nemški podmorski čoln, ko je ravno hotel potopiti parnik "Adriatic".

Rušilci so parnik spremljali dolgo pot v Queenstown.

Zgodovina belgijske narodne pesmi.

Nesrečni belgijski narod je imel veliko število gospodarjev. Lirični izraz njih narodnega duha pa je izzivalna pesem proti staremu zatiralcu Belgije, nizozemskemu kralju Viljemu, kojega vlada v Belgiji se je nenadno končala vsled revolucije l. 1830.

Potem ko so imeli v rokah celih petnajst let to deželo, so bili Nizozemci prisiljeni izpustiti jo in Belgija je postala neodvisno kraljestvo.

V Bruselju je izbruhnila ustaja. Neki mlad francoski igralec po imenu Jenneval, je v tem času igral v tem mestu. Prisluškoval je krikom ustaških sil ter se jim konečno pridružil, da pripomore k izvojevanju svobode.

Jenneval je bil mož precejšnega pesniškega daru. Čutil je, kako bi bilo treba združevalnega poziva, ki bi vzbudil celo deželo, pogreznjeno še vedno v mrtvilo.

Tako je sklenil napisati pesem. Njegovim naporom se je posrečilo spraviti na dan stihe, ki so pozneje pretresli vsako belgijsko srce.

Jenneval si je z vil pomoč svojega prijatelja Francois van Campenhout, voditelja orkestra ter komponista številnih oper. Ta je napisal napev k novi pesmi. — Imenovali so jo "La Brabanconne" ali pa "Pesem Brabantinov", po imenu stare province, že od nekdaj slavne radi junaštva njenih sinov.

Kakorhitro je zagledala "La Brabanconne" bel dan v Bruselju, jo je pričel vsakdo peti in z bliskovito naglico se je razširila po celi deželi.

Potem so slišali tudi Nizozemci v svojo lastno škodo in zmaga ki se je sprva že nagibala na njihovo stran, se je oprijela zastav in znamenj Belgijcev.

Mladi Jenneval, poln navdušenja za deželo, je stopil na stran Belgijcev ter bil priča številnih bojev in spopadov. Ko se je že skoro izvojevalo zmago, je padel v neki bitki v bližini Antwerpena. —

Van Campenhout, skladatelj, je živel že dolgo vrsto let ter videl svojo deželo razvijati se v deželo polno blagostanja. Bil je učitelj številnih znanih tenoristov in užival splošno spoštovanje.

Ko so pričeli Nemci s svojim napadom na Belgijo, so jim zaorili nasproti ponosni zvoki pesmi "La Brabanconne" in ti zvoki se glasijo še sedaj, skozi vsa dolga leta vojne in trpljenja.

Invazija Nemcev v Belgijo vzbuja spomin na nesrečno zgodovino te majhne dežele, ki je že toliko trpela vsled različnih zatiralcev in gospodarjev.

V šestnajstem stoletju je tvorila Belgija del španskega kraljestva, ki je zavojevalo deželo ter jo držalo s pravico močnejše roke. Možje so pričeli tedaj razmišljati o vprašanju, če uči Rimska cerkev v resnici edino pravo krščansko vero in veliko Belgijcev je pristopilo k novi veri. Španska, še bolj katoliška kot Rim sam, je pričela diviati na nezaslišan način proti pristašem novega nauka.

Sežiganje krivovercev kot se jim je reklo, je bio na dnevnem redu pod Karolom V. in njegovim sinom Filipom II.

Belgija je prišla leta 1713 v roke Avstrije in doletela jo je običajna usoda majhnih narodov, ki so padli Habsburžanom v kremplje. L. 1797 je vzela Francija deželo od Avstrije ter jo priklopila Holandski ob padcu Napoleona leta 1814.

Ustaja leta 1830 je prinesla deželi zaželjeno svobodo in ta svoboda je ono, za kar se je belgijski narod tako junaški boril proti

Nobena pesem sveta pa se ne zavzema za višje ideale kot ravno "La Brabanconne", pesem belgijske svobode in neodvisnosti.

Nemški governer v Belgiji.

Dasiravno je ime generala barona Friderika von Falkenhausen ki je bil ravnokar imenovan generalnim governerjem Belgije, kot naslednik pokojnega generala Bissinga, le parkrat čitati v vojnih poročilih, se je nahajal ta mož v službi nemške armade prav od prvega početka sovražnosti. Novi gospodar palače, v kateri je stanoval kralj Albert, je služil skoro izključno le na zapadni fronti, kjer mu je bil za njegovo dobro službo podeljen red Pour le Merite, najvišje nemško odlikovanje obenem z osebnim pismom cesarja Viljema. Poleg njegovega službovanja na zapadni fronti je šel novi belgijski governer tudi na Grško in sicer v posebni misiji.

Cesarsko odlikovanje je prišlo generalu Falkenhousenu dne 25 avgusta 1915, leto dni po usodepolnem avgustu, ko se je vrgle nemške armade proti Belgiji in Franciji. Dobil je ta red istočasno z nemškim prestolonaslednikom, bavarskim prestolonaslednikom Ruprehtom ter generali Strantz, von Herringen, Gaede in von Fabeck, katere se je skupno pohvalilo za "trdno ohranitev zapadne fronte", ki je omogočila avstro-nemškim armadam prodiranje v Rusijo."

Poleg reda je dobil vsak teh poveljnikov osebno pismo cesarja Viljema. Pismo naslovljeno na generala Falkenhausena, se je glasilo:

— Tekom več mesecev je armada generala von Falkenhausena varovala mejo nemške Lotaringije in dolenje Alzacije. Skrbnemu in varnemu vodstvu vaše ekscelence vašemu neutrudljivemu posvečanju v vseh posameznostih, poleg požrtvovalnega junaštva vaših čet se je zahvaliti, da ni postavil sovražnik svoje noge na nemška tla in da smo mogli neovirano izvesti operacije na iztoku, ki so pokazale tako srečne uspehe.

Tekom svojega bivanja na Grškem je baje organiziral Fakenhausen grški generalni štab v nemškem smislu ter rezervne lige, kojih delovanje je imelo za posledico številne pritožbe od strani zavezniških vlad.

Iz Grške je odšel v pretekli jeseni, ko so zavezniške sile zahtevale, naj se izžene iz grškega ozemlja vse agente centralnih zaveznikov.

Govorilo se je tudi, da se je pozneje vrnil na Grško potom aeroplana ali podmorskega čolna in da je imel številna posvetovanja z grškim kraljem Konštantinom.

IŠČE SE

delavce za železo-livarno. Stalno delo. Dobra plača; nobenih delavskih zaprek. Vprašajte pri:

Marshall Foundry Company, Black Lick, Indiana County, Pa.

(19-21)

Libava.

Libava je rusko mesto ob Baltiškem morju, od koder nameravajo Nemci vdariti na Petrograd.

Mesto ima 90 tisoč prebivalcev od katerih je četrtina judov, in je poglavitno trgovsko pristanišče ruske provincije Kurlandije. Mesto je lepo zidano; večinoma iz kamna in leži na nizkem peščenem otoku, ki deli baltiško morje od Libavskega jezera, ki je 12 milj dolgo in dve milji široko in ima površino 17 kvadratnih milj.

Prekop, ki veže jezero z morjem, je bil zgrajen leta 1703 in moderno mesto je zrastlo na obeh straneh prekopa. Na levem bregu prekopa je bilo pred izbruhom svetovne vojne mnogo tovarn za eksplozivne snovi, milo, pohištvo, poljedelske stroje, žveplenke in vrvi. V mestu je bilo tudi mnogo skladišč za žito in parnih žag. — kajti Libava je imela mnogo železniških zvez z najbolj rodovitnimi ruskimi pokrajinami.

Libava je oddaljena od Petrograda 250 milj proti jugozapadu in je pozimi prosta ledu. Pred vojno so izvažali iz mesta velike množine žita, lesa in jajc; poglavitni izvoz pa je bil premog in slaniki.

Bojno pristanišče, katerega je zgradil car Aleksander III. in ki se nahaja nekoliko severno od trgovskega pristanišča, se ni moglo ubraniti Nemcev, ki so ga zasedli in ga imajo še sedaj v svoji posesti.

Libava obstoji že več stoletij. Spočetka je bila samo ribiška vas in pomorščakom je zelo ugajalo pripravno pristanišče. V početku 15. stoletja so mesto požgali Litvinci in 150 let pozneje je bilo zastavljeno pruskemu knezu.

Leta 1701 je mesto zavzel švedski kralj Karol 12. in je naložil prebivalstvu plačilo za utrjenje mesta. Rusko mesto je postalo 1795. 17 let pozneje ga je zavzel francoski general Macdonald, ki je prejel maršalsko čast v bitki pri Wagramu, ko je premagal Avstrijce. Mesto je zavzel skupno s Prusi, ko je francoska armada prodirala v notranjost Rusije.

Kot kopališče in letovišče je Libava imela v mirnih časih poleti vedno mnogo tujcev. Je v vedni parniški zvezi z Kodanjem, Stettinom, Rigo in Petrogradom ter Revalom. Z Rigo, ki je oddaljena 400 milj proti severovzhodu, je zvezana tudi z železnico.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

Nemci jedo vrane in vrabce.

Potniki, ki so včeraj prišli s parnikom iz skandinavskih dežel, pripovedujejo, da je v Nemčiji pomanjkanje hrane tako veliko, da prodajajo vrane po 40c (1 marka 60 pfenigov), vrabce pa po 8c (32 pfenigov) in sneto meso navadnih školk je navadna hrana.

Funt sirovega masla stane $2 in vsaka oseba ga sme porabiti na dan samo 50 gramov.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskaren v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, O.

"Posojilo za svobodo" leta 1917.

Državni zakladničar je naznanil, da se bo začelo sprejemati podpisovanja za

$2,000,000,000

3½ ODSTOTNIH BONDOV VLADE ZDRUŽENIH DRŽAV.

Te bonde bomo z veseljem razpečavali, in vsakemu, kdor jih hoče imeti, bomo brezplačno pojasnili vse podrobnosti. Natančne informacije in podpisovalne pole bodo vsakemu na razpolago.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Prvoboritelj ogrskih Slovencev.

Ko je l. 1889. mladi dr. Fran Ivanoczy zažupnikoval pri starodavni romarski Marijini cerkvi na Tišini kraj Mure, preganjal je madžarski šovinizem najbesneje vsako narodno gibanje in je na Prekmurskem žalovala slovenska knjiga. Pisatelji so odložili književno delo in se tolažili z boljšimi časi v bodočnosti. Prekmursko ljudstvo je imelo svoje stare molitvenike in čitalo knjige Družbe sv. Mohorja. Jožef Klekl nam pripoveduje, da je v tistih časih 'gučati ali pisati slovenski' pomenilo toliko, kakor ratajiti in izdati domovino (ogrsko). Madžari so začeli strastno preganjati in zatirati Mohorjeve knjige in število Mohorjanov se je krčilo od leta do leta. Slovenski duhovniki se niso upali delovati za to družbo in so morali po svoji dušni vesti naznaniti, kaj mislijo o knjigah "Družbe sv. Mohorja", ali niso protivne ogrski državi. Madžari so namreč trdili, da so te nabožne knjige ogrski državi sovražne, in so svojo trditev utemeljevali ter dokazovali s tem, ker v družbenem koledarju ni bil zaznamovan in postavljen praznik sv. Štefana, kralja ogrskega, na 20. avgust, čeravno je bil zaznamovan 2. septembra. V tistih žalostnih časih bi bilo predrzno misliti na izdajo slovenske knjige ali lista, ker so bili vsi slovenski duhovniki, posebno nekateri odločnejši izmed njih, ki niso zakrivali ljubezni do svojega materinskega jezika, očrnjeni in osumljeni, kakor da bi hoteli slovensko krajino od Ogrskega odtrgati in jo bogvedi kam priklopiti. Slovenski duhovniki bi radi izdajali slovenski list, a niti cerkvena oblast jim ni dala dovoljenja, dasi bi list imel samo nabožno vsebino. Ko so se ogrski Slovenci pripravljali na romanje, jim cerkvena oblast niti tega ni dovolila, da bi slovenski duhovniki smeli spremiti romarje v Celje. Slovenski duhovnik ni smel prestopiti meje ogrske države. Cerkvena oblast je zatirala slovenski katekizem v šoli in je zahtevala madžarske pridige in madžarske pesmi po vseh slovenskih cerkvah. Državna oblast je pomadžarila vsa slovanska krajevna imena in na zemljevidu ni več sledu slovenskim imenom. Tešanovci so se prej imenovali Tessanoc, zdaj Mezovar; Vuča gomila je Zsidahegy; Pucinci so bili prej Puczinecz, zdaj že Battyand; Tišina, prej Tissina, zdaj Csendlak; Petanci, prej Petanez, zdaj Szechenyikut; Tropovci, prej Tropocz, zdaj Murafüzes; Krajina Véghely.

Proti temu stremljenju cerkve in državi je vstal mladi Ivanoczy, prvoboritelj za slovensko besedo v cerkvi in knjigi. Sam je dobro vedel, da je v takih viharnih političnih časih težko kaj pričeti; vsako narodno gibanje je bilo nemogoče.

Dr. Fran Ivanoczy se je porodil dne 25. avgusta 1857 v Ivanovcih pri Sv. Benediktu. Bil je edinec, torej edina skrb in veselje svojih starišev Adama in Rozalije, ki sta imela "kučo", par plugov zemlje in lepe gorice. Rod se je imenoval Kodela. Že očetu Adamu so ime pomadžarili. Dr. Fran Ivanoczy, dober Slovenec, ne bi bil nikdar premenil svojega imena, ako ga ne bi župnik zapisal v krstno knjigo za Ivanoczyja. Tako trdi Klekl. Drugi duhovniki so zatrjevali, da so mladega Kodelo prekrstili po sili za Ivanoczyja v sirotišnici v Köszegu. Iz tega rodu je več odličnih mož. Pred 100 leti je župnikoval v Belotincih Adam Kodela, ki se je učil bogoslovja v Gjuru (Raab, Györ), kamor so hodili prekmurski Slovenci, ker je somboteljska škofija bila vstanovljena šele leta 1777. Adam je bil dekan in je umrl leta 1835, ter ima spomenik v belotinski cerkvi. Pavel, Adamov bratranec, je kaplanoval v Belotincih in je po Adamovi smrti postal tu župnik, umrl je leta 1843. Matija Ivanoczy je umrl v Štefanovcih okoli leta 1850. Mati Josipa Ivanoczyja je bila sestra znanega cankovskega župnika Jožefa Borovnjaka.

Malega Frana so učili čitati in pisati pri Sv. Benediktu (1866 do 1868) v domači župni šoli. Tu je bil takrat župnik "panslavist" Marko Žižek, ki je v malem dečku spoznal redek talent in ga spravil v Köszeg, kjer je l. 1875. dovršil četrti gimnazijski razred, potem pa v Sombotelju štiri višje razrede v treh letih (1875–1878). Žival je ustanovo, brez katere bi se ne bil mogel šolati. Veliki dobrotnik Adelfy, plemenitaš in bivši sodnik na slovenskem Ogrskem, je napravil l. 1779. posebno ustanovo za slovenske dijake. Iz te ustanove dobiva vsako leto do šest dijakov po 240 kron podpore. Štipendisti dovrše v Köszegu nižje gimnazijske razrede, ostale pa v Sombotelju. Drugo ustanovo, in sicer za dva dijaka, je napravil župnik gjurske škofije, Števan Ficko. Darovali so še drugi dobrotniki manjše svote, n. pr. Adam Kodela-Ivanoczy 1600 kron, in so s tem omogočili, da se revni ogrski Slovenci morejo posvečati duhovskemu stanu. Tudi dr. Fran Ivanoczy se je posebno trudil, da je čim več Slovencev obiskovalo višje šole, da bi slovensko ljudstvo dobilo slovenske duhovnike, ki bi čutili s slovenskim ljudstvom. Istina je, da se je večkrat prevaril v tistih, katerim je v šole pomagal, ali vsa nehvaležnost vendar ni zatrla njegove skrbnosti za šolanje slovenskih dijakov, ker je v svoji oporoki tudi v ta namen zapustil vse svoje premično imetje. Iz izkupila te premičnine se napravi ustanova za enega slovenskega dijaka. To je najlepši spomenik, ker z njim je pokazal Slovencem, "kak so je lubili, ka so vso svojo zemelsko vrednost, štero so si med Slovenczami spravili, Slovencom nazájdáli".

Bogoslovja se je učil na budimpeštanskem vseučilišču do l. 1882. in je bil postal doktor teologije leta 1885. Tedanji sombotel̂jski škof (püspek), Szabo Imre, poslal ga je v osrednje semenišče v Budimpešto. Posvetil ga je v duhovnika dne 11. julija 1882. gjurski škof Ivan Zalka v Gjuru in je služil novo mašo v svoji rojstni župniji pri Sv. Benediktu. Kaplanoval je v Soboti do avgusta 1882. Sombotel̂jski škof Kornelij Hidasy ga je pozval v Sombotelj in tu je bil do decembra 1883. prefekt v sombotel̂jskem semenišču, a od tega časa pa do februarja 1889. profesor bogoslovja. Leta 1889. je umrl tišinski župnik Marko Térdeši in tedaj se je izpolnila Ivanoczyju na Tišini, kjer je živel in moczyju srčna želja, da je dobil deloval do konca svojih dni.

Dne 20. marca je prišel na Tišino. Leta 1893. je postal dekan in šolski nadzornik sobotskega okraja, a l. 1907. ga je kralj imenoval za častnega kanonika. Šolsko nadzorstvo je važna služba, ker je bil vsaj del šolskega nadzorstva izročen skrbnemu narodnjaku. V dekanijo spadajo župnije: Tišina, Sobota, Martijanci, Cankova, Sv. Helena, Sv. Jurij, Gorenja Lendava, Nedelja, Sv. Sebastijan in Sv. Benedikt.

Dr. Ivanoczy se je moški boril za pravice slovenskega jezika. Iz šol svoje dekanije je odpravil madžarski katekizem in uvel slovenskega. Učil je verouk v slovenskem jeziku, v čemer ga je posnemal tudi njegov kaplan. Neustrašeno je oznanjal, "ka Sloven tüdi má naturalsko pravico na svoj jezik i ka ga ne sme zavreči nikdar i za nikoga volo ne. Ar či je ednok Bog razne jezike i národe nastavo, tak tüdi to ščе, naj se vsaki národ po svojem jeziki razvija i Boga diči". Domovinska ljubezen mu je grenila marsikatero uro življenja. Razdražil je učitelje in vse uradnike v svoji domačiji. Zasledovali so ga in obrekovali ter tožili pri vsehoblastvih, posvetnih in cerkvenih, češ, da je dr. Fran Ivanoczy najhujši panslavist na Ogrskem. Sam sombotel̂jski škof, ki mu je bil oseben prijatelj, ni vedel, kaj naj bi storil. Toliko sovraštva si je nakopal učitelj verouka radi slovenskega jezika.

Ko sem potoval po Prekmurskem prvič, bil je župnik na Tišini Marko Térdeši. Ta župnik je bil edini, ki si ga nisem upal obiskati. Pripovedovali so mi, da je hud madžaron in da bi me spodil. Prej se je pisal Kolenko, ali je svoje pošteno slovensko ime pomadžaril. Šele ko je ta Kolenko l. 1889. umrl, smel sem se oglasiti na Tišini. Pot me je vodila čez Jerušalem, mimo Vrazove in Miklošičeve domovine v Ljutomer, potem v Radence in tu z brodom preko Mure. Prihajal sem navsezgodaj po ozki cesti ter sem hitro bil na Tišini. Prvo Ivanoczyjevo vprašanje je bilo vselej, odkod sem prišel in ali me je kak "gospod" videl. Menil je, kak gospod iz Sobote. Ko sem mu povedal, da me živa duša ni videla, je bil zadovoljen in je rekel, zdaj ostanem lahko brez skrbi pri njem. Ako sem hotel obiskati druge kraje, izbral sem si za izhodišče Dolenjo Lendavo, ali pa sem se peljal do Gradca, odtod pa železnici do Sv. Gotarda. V tistih časih ni bilo varno potovati po slovenskih krajih Ogrske. Vlada je po svojih organih vsakega tujca zasledovala, posebno če bi kdo prišel s štajerske strani. Izobraženejši ljudje, kakor notarji in uradniki ter trgovci, so me vprašali, po kaj sem prišel in so se mi smejali, ko sem jim rekel, da sem turist. Turistike tam ne poznajo.

Ivanoczy je tudi rad potoval. Tožil mi je, da boleha in da želi na morje; morda bi mu morje pomagalo. Šel je na morje in ves okrepčan ter zadovoljen se je ovoljen se je oglasil pri meni v Ljubljani. Ali mudilo se mu je domov, kakor da bi Tišina ne mogla živeti brez njega.

Z Ivanoczyjem sem se razgovarjal o bodočnosti Slovencev na Ogrskem. Njemu je namreč znano življenje in koliko vpliva madžarski jezik na narod, ali prodira v narodno bistvo in ali smemo upati, da se slovenski narod ohrani. Svet med Muro in Rabo je takorekoč zaprt vsemu svetu. Železnica se ga dotika le malo pri Sv. Gotardu in Dolenji Lendavi. V hribovite kraje ne prihaja tujec, na prometnih cestah ni življenja, torej je meja, torej je meja na vzhodni strani zasigurana. Vendar hira slovenščina ob meji, kar se še danes vidi, in to je posledica sorodstvenih ter gospodarskih stikov z gospodarski močnejšim in varovanim sosedom. Mnogo upanja vzbuja najnovejši preporod. Ivanoczy je bil mnenja, da madžarščina ne bo zmagala. Sodišča so madžarska, učitelji so med seboj radi Slovenci. Učitelji, rojeni Madžari, so se naučili slovenski, ker brez slovenščine nimajo uspeha. Pred petnajstimi leti je trdil vsak "gospod", da se mora slovenski narod uničiti; danes je že skoro vsak človek uverjen, da slovenskega jezika ni moči zatreti.

Že dijak se je zanimal Ivanoczy za svoje rojake. Ker ni smel pisati slovenski, pa je pisal madžarski. V madžarskem tedniku "Szombathelyi lapok" (Sombatel̂jski listi) je napisal leta 1877. mične članke, v katerih pripoveduje, kako žive Slovenci. Poročal je o njih verskih stvareh, opisoval starodavne cerkve in je v članke rad vpletal zgodovinske črtice. Mnogo člankov je spisal za budimpeštanski dnevnik "Magyar Allam" (Ogrska država) in v znanstven list "Religio" v Budimpešti. V sombotel̂jskem tedniku "Vasmegyei lapok" (Železnega komitata listi) je opisal svoje potovanje v Rim in Napolj (1887-1888). V madžarskem jeziku je tudi spisal učeno razpravo, namreč svojo doktorsko disertacijo "A Szentirás és az ekiratos emléken" (Sveto pismo in klinske listine. Sombotelj, 1885, 111 str.). V tej razpravi dokazuje, da napisi na opekah v Ninivah in Babilonu potrjujejo istinitost onih zgodb, ki jih opisuje Sveto pismo pred Mozesovo dobo.

Ivanoczy je bil učen, toda skromen mož. S svojimi bogatimi zmožnostmi bi lahko dosegel visoke časti, posebno ker ga je sombotel̂jski škof čislal in ga hotel imeti pri sebi in ker mu je tudi sobotski grof Geza Szapary bil naklonjen; toda ni se hotel velikašem klanjati. Videl je, kolike krivice se gode siromašnemu ljudstvu, kako ga povsod preganjajo in tlačijo. In le to ga je gnalo z neodoljivo silo v domače kraje.

Kot šolski nadzornik je skrbel Ivanoczy za šolske knjige, sploh za svojo "dečico". Najvažnejše, kar je zasnoval Ivanoczy, je Društvo najsvetejšega srca Jezusovega. To knjižno podjetje je bratovščina, kakor je naša Družba sv. Mohorja, in prvi sad njegov je "Kalendar", kateri je l. 1903. prvič zagledal beli dan. Istodobno je začel izhajati pobožen mesečnik "Nevtepeno poprijeta Devica Marija, zmožna gospa vogrska" v Sombotelju. Uredništvo tega lista je dalo tiskati v Sombotelju drobno, 32 strani obsegajočo knjižico "Narodne pesmi vogrskih Slovencov", nabrane v Dokležovju in Bratoncih. In kak in kolik literaren preobrat! Kolidar, list in te pesmi so tiskane v slovenskem pravopisu! To je mnogo za ogrske razmere. Doslej je veljal slovenski pravopis za veleizdajstvo in zato so duhovniki iz strahu pred Madžari rabili madžarski pravopis. — In še nekaj je, česar ne smemo prezreti. Ti naši bratje se ne zovejo več Slovenje (Sloven, plural Slovenje), ampak Slovenci, kakor se imenujejo njih sosedje preko Mure.

Vse to je velik preobrat, ki kaže, da se je moralo nekaj zgoditi v višjih krogih, ki odločujejo o usodi slovenskega ljudstva. Da so smeli duhovniki slovenski pisati in da jih radi slovenščine niso preganjali, to je bila posledica nekoliko političnih, nekoliko pa prijateljskih razmer. Znano je, da se na Ogrskem ne sme nič tiskati, ako ni dovoljenja cerkvene in državne oblasti. Višji pastir v Soboti je izjavil, da prevzame jamstvo za domovinsko ljubezen vseh slovenskih duhovnikov.

Dr. Fran Ivanoczy se je že v sombotel̂jski bogoslovnici seznanil z Viljemom, ki je postal leta 1901. sombotel̂jski škof. Skupaj sta študirala in postala dobra prijatelja. Viljem je bil pravicoljuben mož, ljubil je vse narode in je tudi bil naklonjen našim Slovencem. Ta škof je sam želel, naj se vsak narod razvija po svoje in da nima nobena posvetna oblast pravice jemati komu jezika in narodnosti. Vsekakor je škof tudi mislil na ljudsko stranko, da ji poveča moč pri volitvah. Vse uradništvo je liberalno in to liberalno uradništvo je sovražilo duhovnike, posebno slovenske, zato je škof svoje duhovnike vzel v zaščito. Na priprošnjo svojega nekdanjega tovariša in prijatelja iz šolske dobe, kateri ga je o razmerah dobro poučil, izdal je škof dr. Istvan Vilmos dne 2. julija l. 1903. okrožnico v madžarskem jeziku in jo poslal vsem slovenskim duhovnikom duhovnikom svoje škofije. V tej znameniti okrožnici razvija škof svoje nazore malone dobesedno tako-le: "Slovenci naj ohranijo svoj stari jezik; branijo naj ga in goje. Popisuje naj se vse, kar je na slovenski krajini zgodovinskega, n. pr. stare cerkve, narodne navade, noša, cerkvene in šolske stvari. Izključuje se politika in divji nacionalizem. V ta namen se je osnovala po vzgledu Družbe sv. Mohorja slična bratovščina po imenu Društvo najsvetejšega srca Jezusovega. To društvo bode izdajalo vsako leto za 1 krono poleg koledarja še dvoje knjig zabavne in poučne vsebine."

Tako je sam škof položil temelj kulturni bratovščini z narodno tendenco. Koledar je izdal ob svojih troških in je povabil z omenjeno okrožnico vse slovenske duhovnike, da širijo koledar med narodom in da nabirajo društvu članov. Vso nadaljno organizacijo je poveril Ivanoczyju. V Slovencih je zavladala velika radost. Madžare pa je prešinilo sovraštvo in jeza. Vsi madžarski listi so napadali škofa in mu očitali, da podira in razdira, kar so s trudom zgradili madžarski državniki. Obrekovali so ga, da bi ga odvrnili od plemenitega podjetja. A nič ni pomagalo: sombotel̂jski škof je ostal mož-beseda.

Ob močnem pokroviteljstvu sombotel̂jskega škofa se smeli slovenski duhovniki prosto dihati; smeli so spet "slovenski gučati in pisati". Koledar je doživel desetletnico, Ivanoczy je ni doživel, vendar je videl sad svojega truda in dela. Prva leta se pisatelji niso podpisavali, danes se že upajo. Uveli so stalno slovenski pravopis v svoje knjige in se imenujejo Slovence. Za vse to so dali koncesijo: Devico Marijo so pripoznali za "zmožno gospo vogrsko".

Vse to je zasluga mirnega, previdnega in tihega delavca Ivanoczyja. Dosti je storil v težkih časih. Bil je šibkega zdravja in je po napornem delu omagal in padel v najlepši moški dobi. Izdihnil je svojo blago dušo dne 29. avgusta 1903. Žalujoči župljani so ga prenesli v rojstni kraj ter ga položili k večnemu počitku na pokopališču pri benediški cerkvi, kamor je on sam leto dni poprej spremil svojo mater. — Po vsem Prekmurskem je žalovalo ljudstvo: "Žáo nam je li, ka so té dober pop, té goreči vučiteo pravice, té veliki lübiteo slovenskoga lüdstva tak rano mogli oditi od nás."

Anton Trstenjak.

Nemec o Jugoslaviji.

"Vossische Zeitung" z dne 19. marca 1917 prinaša govor g. Zenkerja, nemškega poslanca v dunajskem državnem zboru, kateri se je takole izjavil:

"Zedinjenje vseh Jugoslovanov ni samo pravično, ampak se tudi preprečiti ne da. Ako je že kdo nepristransko proučaval situacijo, je primoran priznati ta princip. Jugoslovansko vprašanje se more rešiti edinole na ta način, da se vsi Jugoslovani združijo, in sedaj je vprašanje, kako naj se združijo: ali v okvirju naše monarhije, ali zunaj monarhije in proti njej."

Uporaba koštrunovega mesa.

Mast jagnjeta ali koštruna najde ponavadi svojo pot med — odpadke.

Ostri duh te masti prepoveduje številnim gospodinjam nje uporabo v kuhinji, dasiravno je to bogata, popolna maščoba, kot hrana prav toliko vredna kot surovo maslo ali svinjska mast.

Sedaj, ko so vse masti drage ter moramo varčevati z njimi, je čas izvedeti, kako se da uspešno uporabiti koštrunovo mast.

Najlažja pot je združiti jo z drugimi mastmi, ki imajo močnejši a bolj priljubljn duh. Del prekajene svinjske masti, staljen z dvemi deli koštrunove tvori izvrstno mast za vsakovrstne potrebe.

Glede uporabe živalske masti vseh vrst pa velja v prvi vrsti, da so te masti prav tako lahko prebavljive kot surovo maslo. Pomesti je treba končno s starim predsodkom, da jih je težko prebaviti in da ima njih zavživanje zle posledice za človeško zdravje.

POZOR!

Ker nam je od drugega natisa zaostalo kakih 300 Koledarjev, prodajemo sedaj po 15c. komad.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

STAROKRAJSKA HARMONIKA!

$75.00 vredne, še popolnoma nove 4vrstne harmonike s 14 basi, izdelane pri Francu Fux v Judenbachu na Štajerskem, prodam, ker imam dvoje, za svoto $35.00. Pišite na:

Matevž Omota,
1115 N. Center St., Joliet, Ill.
(18-21—5)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Dr. LORENZ,

Jaz sem edini slovensko govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. dopoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopoldne do 2. popol. Nedeljo od 10 dop. do 2. popol.

DR. LORENZ,
Specialist moških bolezni,
644 Penn Ave. II. nadst. na ulico,
Pittsburgh, Pa.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v državi Michigan naznanjam, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko, posebno še, ker ima pokvarjeno levo roko.

Uredništvo.

$1000 dar za $1.

H. H. Von Schlick, glasoviti iznajdjitelj Bolgarskega Krvnega Čaja, ki je v stalni zvezi s tisoči bolniki, je pravkar prejel sledeče pismo:

Dragi gospodje:

Sprejmite mojo iskreno zahvalo za vaš čaj. Vsakdo, ki sem ga mu nudil, ga je pohvalil. Priloženo dobite svoto za dve nadaljni škatlji in želim, da bi mi bilo mogoče poslati tisoč dolarjev za dar ki ga sem prejel jaz in moja družina. S spoštovanjem vaš Imrich Rigo, 4/2 Volcott St., Binghampton, N. Y.

Prijatelj, ali bi žrtvovali tisoč dolarjev za svoj in svoje družine dobrobit? Napravite takoj.

Nikar ne žrtvujte svojega zdravja s ponaredbami. Vedno vzemite original s podpisom H. H. Von Schlicka na zavitku. Za sedem mesecev zadostuje le $1.00 s poštnino vred. Pošljite gotov denar, znamke ali money order, ali pa naročite na C. O. D. Priročen in jamčen le pri:

CROWN PHARMACY

9 Marvel Bldg. PITTSBURGH, PA.

Opomba. Ako hočete, da zavitek priporočimo, potem pošljite še 10c.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANTONA TOMŠIČ, podomače Bolusov iz Knežaka pri Št. Petru na Notranjskem. Prosim, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Krulc, Box 521, Verona, Pa.
(18-21—5)

DELO V PEKARNI.

Katerega veseli pekovsko delo, poleg se pa nauči tudi razna peciva, naj se oglasi. Plača po dogovoru za dnevno delo. Oglasi naj se na:
5329 Butler St., Pittsburgh, Pa.
(18-21—5)

NEGUJTE SVOJE LASE

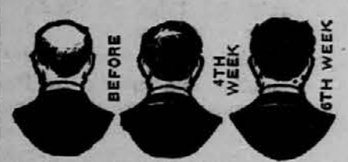

Uspešno zdravstveno zdravljenje brezplačno za stare in mlade OBEH SPOLOV

Ali vam spadajo lasje? Ali vam lasje postajajo prehitro sivi? Ali so vaši lasje suhi, razkljani ali lepljivi? Ali imate luske, vas srbi glava ali imate izpuščaje? Ali ste plešasti ali pa počenjate biti?

Ako trpite od katere gori imenovane bolezni, pričnite se takoj zdraviti, ker vsako odlašanje je lahko nevarno. Pišite takoj po našo ilustrovano knjigo,

"Resnica o laseh"

(napisana po glasovitem evropskem specialistu)

PROSTO ZDRAVLJENJE.

Mi vas hočemo prepričati na naše lastne stroške, da zdravljenje s "Calvacura" ustavi izpadanje las, odstrani luske in izpuščaje na glavi in povspeši rast las. Mi vam pošljemo $1.00 vredno škatljo Calvacura štev. 1 skupaj z gori omenjeno knjižico "Resnica o laseh", ako nam pošljete 10 centov v srebru ali v znamkah za pokritje poštjatvenih stroškov in svoje ime in natančen naslov.

Izrežite spodajšnji kupon in pošljite ga še danes na Union Laboratory, Box 567, Union, N. Y.

UNION LABORATORY, BOX 567, UNION, N. Y.

Priloženo vam pošiljam 10 centov v pomoč za poštne stroške. Prosim pošljite mi takoj svojo $1.00 Calvacura štev. 1 in knjižico "Resnica o laseh". (Ta kupon priložite pismu.)

Za časa neznosne draginje

se mora vsakdo čuvati nevarnih bolezni, ki pomenijo propast družinskih prihrankov. Tukaj je vresničen pregovor "Takojšnja pomoč, je najboljša pomoč". — Zaprtje, glavobol, izguba teka, splošna slabost, vsi taki znaki so opomini, da si poiščete uspešno zdravilo, pravočasno negovanje črev odstrani vse nadloge, ki bi lahko nastale v bodočnosti.

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

je pravo zdravilo, ki ga rabite v takih slučajih. Ono izčisti črevа, odstrani vse nabirajoče se odpadke, v katerih se plode in goje bakterije, pomaga prebavi, povrne tek, krepi kri in želodec, ki se potem lahko obrani množici bakterijskih napadalcev. V gori omenjenih slučajih nastane nervoznost, nered v želodcu, pri ženskih premembah življenja ali pri premogarjih v premogarskih okrajih itd. to zdravilo je priznano neprimerljivo najbolje med vsemi enakimi priredbami. Pripravljeno je le iz grenkih rastlin, bilk in skorij neprecenljive zdravniške vrednosti in čistega naravnega, močnega rdečega vina. Celo najbolj občutljiv želodec ga sprejme z lahkoto. — Cena $1.00, v lekarnah.

TRINERJEV OBLIŽ

prinese v vaš dom pravo družinsko zdravilo. To je neprekosljivo za revmatizem ali nevralgijo, je izvrstno za poškodbe, razpokljine, otekel in ohromel vrat, itd. zelo krepčilno za utrujene mišice po trudapolnem delu ali za utrujene noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c. v lekarnah, po pošti 35 in 60c.

TRINERJEV OLAŠATELJ KAŠLJA.

je najbolj uspešno zdravilo za prehlade in kašelj, hripavost, bronchiti s naduho ,itd. Cena ista kot za obliž.

Trinerjeva zdravila so dobila največje mogoče nagrade pri več mednarodnih razstavah. Zadnje nagrade: Zlata kolajna — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,
Manufacturing Chemist,
1333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.

sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

IZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOCHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode ozralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Vstaja Škenderbegova.

— ZGODOVINSKA POVEST. —

Angleški spisal **Benjamin Disraeli,** Earl of Beaconsfield.

V teh časih je nepremagljivo prodiral Turek in s strahom navdajal vse krščanstvo. Carigrad, tedaj glavno mesto grškega cesarstva, so že večkrat oblegali sultana Amurata in samo srečni dogodki in ponižujoči pogoji so ga še rešili pada. Vladarji Bosne, Srbije in Bolgarije ter grški knezi Etolije, Macedonije, Epira, Aten, Fokije, Beotije in vseh pokrajin notri do Korintske ožine so plačevali Amuratu davek; ostalo Evropo pa so obvarovali njegovega jarma hrabri Ogri in Poljaki, katere je srečna zveza združila pod vrhovnim vladarstvom kralja Ladislava, ki je navdušen po vneti zgovornosti papežovega poslanca kardinala St. Angelo in vsled prošenj srbskega vladarja zapustil dom v času, ko se začenja naša povest, na čelu velike vojske Budo, prekoračil Donavo in se pridružil svojemu hrabremu podkralju, slovitemu Ivanu Hunyadiju, transilvanskemu (sedmograškemu) vojvodi, porazil Turke v ljutem boju, osvobodil Bolgarijo in prodrl do vznožja gorovja Haemus, ki slovi danadnes pod imenom Balkan. Tukaj je čakal kristjane turški poveljnik Karambeg in sem je bil njemu na pomoč poslan Škenderbeg na čelu vojske janičarjev in podložnih Epircev.

Ako bi navdajalo Škenderbega navadno častihlepje, bi sreča, kakor mu jo je snoval sultan Amurat, popolnoma izpolnila njegove najvišje želje. Turški sultan je določil za grškega princa eno svojih hčera in vrhovno poveljstvo nad vso svojo vojsko. Obsipal ga je z največjimi častmi in neizmernim bogastvom, in to pravici, kér brezprimerna hrabrost in nedosegljiva spretnost njegova je že priklopila nekoliko najlepših azijskih pokrajin turškemu cesarstvu. Zato bi bil lahko imel Škenderbeg mnogo večji vpliv nad Amaratom, kakor ga je imel katerikoli njegovih dvorjanikov. Toda Škenderbegovo srce se je malo oziralo na to laskavo naklonjenost. Njegova turška vzgoja ni mogla nikdar izbrisati iz njegovega spomina zavesti, da je Grk, in akoravno je bil vzgojen v moslemski veri, se je že v prvih časih svojega izobraževanja v vojaški službi skrivaj povrnil k veri svojih krščanskih očetov. V Amuratu je videl morilca svojih najdražjih sorodnikov in zatiralca svoje domovine; ker pa je bil miren po svojem značaju in hladnokrven vsled svoje razodnosti za jo Škenderbeg ni nikdar izdal svojih tajnih čutil, dasi je že dolgo in resno razmišljal o vzvišeni svoji dolžnosti, kako osvoboditi svojo domovino.

Škenderbega so poslali na Grško, da uredi davek in pogodbe z grškimi knezi, in tukaj se je seznanil z mladim Niceejem; to znanje je kmalu dozorelo v prijateljstvo. Nicej je bil neizkušen človek; narava ga ni odmenila za delo. Mladi grški knez je posedal ob vodometu in sanjal o slavi minulih dni. Sredi svojih dvorjanikov je zavidal Leonido in bi rad tekmoval s Temistoklejem. Strastno je ljubil starodavno književnost svoje domovine in je, kar je bilo redko v onih časih, raje imel Demostena in Lizijo nego Križostoma in Gregorija, ter rajše poslušal zbore grškega gledališča kakor himne grške cerkve. Čvrsta energija in plemenita preprostost Škenderbegovega značaja je poklicala mladenca knezu v spomin klasične junake, o katerih je tolikrat razmišljal.

Škenderbeg je Niceju, prvič v svojem življenju, zaupal mnogo skrivnosti svojega srca in mladi knez je ves razvnet poslušal navdušujoče besede. Pogosto sta se razgovarjala o usodi svoje domovine, vzpodbujala sta se po medsebojni iznajdljivosti ter snovala načrte, kako jo osvoboditi, zasužnjeno. Tedaj pa je bil Škenderbeg nenadoma poklican k armadi. Ločitev je bila težka. Čutila sta, da sta prijatelja, in ločitev prijateljev, ki jih združuje isti duh, je vedno bridka. Škenderbeg je stopil na ladjo otožen, toda miren. Nicej se je vrnil žalosten in slabe volje v svojo palačo, kjer se je razljutil nad svojimi dvorjaniki. Ko je bil pa sam, je jokal.

III.

Traje tedni so pretekli, odkar sta se ločila Škenderbeg in Nicej. Škenderbeg je dospel prvi na čelu deset tisoč mož do gore Haemus in se bližal turškemu taboru na prostrani in vzvišeni planoti, katero so na vseh straneh obdajali hribi, utrjeni in dobro zavarovani z janičarji. Epirci so se vstavili ter pripravljali, da bi postavili svoje šotore, njihov poveljnik pa se je v spremstvu nekaj svojih častnikov podal nemudoma v šotor Karambegov.

Škenderbegov prihod je vzbudil veliko veselje med vojaki, da so ga zopet imeli med seboj, in ko je korakal skozi tabor, so klici turških vojakov oznanjali, kako zelo so se veselili, da jih popelje v boj poveljnik, ki je vedno zmagoval. Nasproti je prišla častna straža, ki jo je poslal Karambeg, da popelje Škenderbega do njega, in grški princ je kmalu potem stopil v šotor turškega generala in ga pozdravil. Po običajnem pozdravu je Karambeg namignil z roko in šotor je bil kmalo prazen; ostal je samo glavni tajnik Musa, Karambegov ljubljenec.

"O pravem času si prišel, Škenderbeg, da pomagaš pri uničenju krščanskih psov", je rekel Karambeg. "Pijani svojih zmag so prišli predaleč. Že dvakrat so poskusili prodreti preko gorovja in vsakokrat so bili z velikimi izgubami primorani umakniti se. Prehodi so dobro zadelani s hlodi ter skalami. Psom je upadel pogum; in mraz ter glad jih morita. Naši ogleduhi pripovedujejo, da se nameravajo umakniti. Kakorhitro se to zgodi, moramo planiti nanje in jih uničiti."

"Ali je Hunyadi tudi pri armadi?" vpraša Škenderbeg.

"On je tukaj", je odgovoril Karambeg, "osebno, ta pes vseh psov! Njegova glava, Škenderbeg, bi bila Amuratu lepo darilo za ramadam. To je glava, ki je vredna tri repe, mislim."

Glavni tajnik Musa se je vspričo tega dovtipa natihoma nasmejal. Škenderbeg se je tudi nasmehnil.

"Ako se umaknejo, jih moramo na vsak način napasti", je rekel Škenderbeg zamišljeno. "Prerokovalo se mi je, da se bova Hunyadi in jaz kmalu srečala."

"Da bi bilo prerokovanje resnično!" vzklikne Karambeg. "Prav nič ne dvomim o tem. Hunyadi je priihranjen za tebe, beg. Še bomo nosili glave pokoncu na dvoru, Škenderbeg. Ali si prejel kaka pisma zadnje čase?"

"Nekoliko nevažnih poročil."

"In naju se seveda nič ne omenja."

"Ne, razun nekoliko pohvalnih besedi o tvojem pogumu in previdnosti."

"Mi storimo, kar največ moremo. Naš presvitli oče ne pozabi svojih otrok in Isabeg je zelo hraber poveljnik!"

"Ali nisi čul, da pride semkaj?" je vprašal Karambeg.

"Ali si ti?" je z vprašanjem odgovoril previdni Škenderbeg.

"Samo govorica se čuje", je odvrnil Karambeg. "Ali misliš, da je v Arianoplju?"

"Morebiti; jaz prihajam iz Aten, kakor veš."

"Da, da. Porazili jih bomo, Škenderbeg, uničili jih bomo!"

"Tudi jaz imam najboljše upanje", odvrne knez in vstane, da bi odšel.

"Sedaj pa moram k svojim vojakom. Poizvedeti moramo še več o gibanju kristjanov, predno se odločimo za napad. Najraje bi šel sam ogledovat. Kako daleč utegnejo biti?"

"Ni dovolj prostora, da bi se mogli postaviti v bojni red, med njimi in gorami", odgovori Karambeg.

"Dobro! Uspeh naj bo s pravoverniki! Ob jutranji zori bomo vedeli kaj več!"

IV.

Škenderbeg se je povrnil k svojim vojakom. Noč je bila zavladala in ognji so na vseh straneh goreli ter se svetili. Bilo je jasno, a zlo mrzlo. Škenderbeg stopi v svoj šotor, se zavije v plašč iz sobolovine, zajezdi svojega konja, odkloni vsako spremstvo ter odjezdi. Kmalu je na planem iz okrožja tabora. Nato obrne svojega konja proti najbolj divji soteski ter oddirja z največjo hitrostjo. Pot je postala strma in skalovita. Kamenje je oviralo njegovo ježo, toda njegov anatolski dirjalec ga je v presledkih še vedno urno nesel dalje in tekom treh ur je dospel do vrha gore Haemus. Krasen mesec je razlival svojo svitlobo preko širnih bolgarskih planjav. Ob vznožju gorskega grebena so rdeči stražni ognji kazali lego krščanskega tabora.

Škenderbeg je z drzno hitrostjo jezdil navzdol proti taboru, njegov čas je bil dragocen. Pred polnočjo je dospel do sprednjih sovražnikovih straž, ki so ga vstavile.

"Kdo prihaja?"

"Prijatelj kristjanov."

"Geslo?"

"Ga ne poznam; le mirno. Sam sem, vendar ne oborožen. Prihajam od daleč in prinašam velikemu Hunyadiju važnih novic; popelji me k poveljniku!"

"V tla naj se vderem, ako to storim", je odgovoril stražnik. "predno ne vem, kdo in kaj si. Stoj na mestu, ako nočeš okusiti moči poljske kroglje!" je nadaljeval vojak.

"Prijatelj, ti si bedak", je rekel Škenderbeg. "toda čas je predrag, da bi se še dalje razgovarjal s teboj."

S temi besedami je turški poveljnik razjahal, prijel molećega vojaka in ga z največjo lahkoto vrgel preko svoje rame, mu zagrozil, da ga takoj ubije, ako bi se vstavljal, ter ga pokril s svojim plaščem in stopil v tabor.

Obrnil se je proti nekemu stražnemu ognju, okolu katerega se je grelo nekaj vojakov.

"Kdo prihaja?" je vprašala druga straža.

"Prijatelj kristjanov", je odgovoril Škenderbeg.

"Geslo?"

Škenderbeg se je obotavljal.

"Geslo, sicer sprožim!" je rekel vojak in vzdignil svoj samostrel.

"Most v Budi!" je hitro odgovoril prestrašeni jetnik pod Škenderbegovim plaščem.

"Zakaj nisi prej odgovoril?" je vprašal eden izmed stražnikov.

"In zakaj nas varaš s spremenjenim glasom?" je vprašal zopet drugi. "Le dalje in pusti šale na strani!"

Škenderbeg je korakal skozi vrsto šotorov; nekateri so bili razsvitljeni, v vseh pa je vladal mir. Naposled je srečal oprodo nekega poljskega viteza, ki se je vračal precej dobre volje iz veselе družčine.

"Kdo si?" vpraša Škenderbeg.

"Oproda sem", odgovori veseljak.

"Razumen človek, brez dvoma, ki gotovo doseže svojo srečo", je odvrnil Škenderbeg. "Vedeti moraš, da so se zgodile zelo važne stvari. Ko sem bil na straži, sem vjel človeka, ki ima povedati važne skrivnosti gospodu Hunyadiju. In sedaj ga nesem tja v njegov šotor. Ker pa je barbar velik, je skoro pretežak za mene. Pomagaj mi nesti ga v Hunyadijev šotor in tvoja je cela nagrada in polovica slave."

"Zelo vljuden mlad človek si", je rekel oproda. "Zdi se mi, da poznam tvoj glas. Tvoje ime je, če se ne motim, Lesčinski."

"Sorodnik njegov sem. Iste prednike sva imela."

"Sem si mislil. Jaz vedno poznam Lesčinske po njihovem glasu. Rade volje ti pomagam pod pogoji, ki si jih navedel; vso nagrado in polovico slave. Težak barbar je to, ali ne? Vendar ma sedaj ne moremo prerezati vratu, sicer ne bi mogel ničesar izpovedati. Cela nagrada in polovica slave! Jutri postanem vitez!"

Kmalu so dospeli do šotora in Škenderbeg izpusti svoje breme, ostavi jetnika pod varstvom svojega pomočnika in stopi v šotor ogrskega poveljnika.

V majhni sprednji sobi ga je vstavil častnik, ki ga je vprašal po njegovem namenu; Škenderbeg ponovi svojo željo, da bi brez izgubljanja časa rad videl ogrskega poveljnika zaradi zelo važnih zadev. Častnik se je premišljal, nato pa je poklical nekoliko vojakov, pustil Škenderbega v njihovem varstvu, stopil za zaveso in odšel. Škenderbeg je slišal glasove, vendar ni mogel razločevati posameznih besedi. Častnik se je kmalu povrnil, ukazal vojakom razorožiti ter preiskati Škenderbega in velel grškemu knezu, da mu sledi.

(Dalje prihodnjič).

POZOR ČITATELJI!

HIPNOTIZEM

Cena knjigi je s poštnino 35c.

SLOVENSKA KNJIGARNA

P. O. Box 1611, New York, N. Y.

Dr. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa

SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specijalist v Pittsburgu, ki ima 30letno prakso v zdravljenju notranjih moških bolezni.

Gonoreja ali mazepljenje krvi ozdravi z gotovostjo ob, ki ga je izumil dr. prof. Ehrlich. Ce imate mozolje ali mehurčka po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kostih, pridite in izlečil vam bo kri. Ne čakajte, kar ta bolezen se zakuje.

Gonorejo, kapavec ali tripper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi tega. Te bolezni zdravim po najnovejši metodi v najkrajšem času.

Kdor želi ozdraviti, da vam pokažejo moško zmožnost, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam jo bom zopet povrnil.

Kdor ima oči, ki vidi in mokrica ozdravim v kratkem času. Hydrocele ali vodenico, kilo ozdravim v 24 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mokrnje, ki povzročijo bolečine v kolenu in trebuhu in vsaka bolezen ali spotikanje vode, ozdravim s petdnevnim.

Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, protiščine, ozdravim po drugem kakšen izvor, ki nastopajo vsled zastoja krvi ozdravim v kratkem času in ni potrebno bolati.

Stroge ure V. popoldan, razun v nedeljo od 9. zjutraj do 2. popoldan. — Kdor ne more priti v tem času, naj pišeje po pismu. — Ob nedeljah pa le zjutraj. — Pišite kakršno koli pismo, ne samo kupon, ker ne bi vedel, kam naj pišem.

VABILO
na
PLESNO VESELICO,
katero priredi
DRUŠTVO DOMOVINA
št. 29 SNPJ
povodom razvitja društv. zastave
DNE 28. MAJA 1917
točno ob drugi uri popoldne
v C. Mikinsovi dvorani
v Thomasu, W. Va.

Tempotom najvljudneje vabimo vsa bližnja slovenska društva ter ostale rojake in rojakinje, da nas v polnem številu posetiti blagovolijo pri tej naši slavnosti. Ob priliki bomo tudi mi na razpolago.

Vstopnina je 50¢ za moške in dame so vstopnine proste.

Obenem se opozarjajo vsi člani omenjenega društva, da se vsi brez izjeme vdeleže te slavnosti; kdor izostane, bo moral plačati v društveno blagajno $2 globe.

Igrala bo izvrstna godba. Za vsestransko postrežbo in dobro zabavo bode skrbel za to izvoljeni odbor.

Na veselo svidenje 28. maja!

Odbor.

VABILO
na
PLESNO VESELICO,
katero priredi
DRUŠTVO "LUČ SVOBODE"
štev. 318 SNPJ v Whitney, Pa.,
v soboto dne 26. maja t. l.
v društveni dvorani.

Tempotom vljudno vabimo tukajšnja slovenska in hrvatska društva ter ostale Slovence in brate Hrvate, da se obilnoštevilno vdeleže te naše veselice; ob enakih prilikah bodemo radevolje vrnili.

Začetek je ob 7. uri zvečer.

Vstopnina za moške je $1.00 in samo za ples pa le 50¢; dame so vstopnine proste.

Za sveže pivo in dober prigrizek bo dobro preskrbljeno.

Torej pridite vsi 26. maja v dr. dvorano!

Odbor.

(19-21—5)

KJE SE NAHAJA

JOSIP GROZDA? V mareu je stanoval na 6036 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Ogiasi naj se v naši podružnici: 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, radi denarne pošiljatve štev. 45254 z dne 5. marca.

TVRDKA FRANK SAKSER.

(19-22—5)

Listnica uredništva.

Sheboygančan. — Železnica, ki pelje skozi St. Peter, je južna. Tukaj se razdeli; ena proga vodi v Trst, druga pa na Reko.

Premirje?

London, 17. maja. — Iz Amsterdama prihajajo poročila, da bo med Nemčijo in Rusijo vsled sedanje izpremembe ruske vlade sklenjeno premirje.

To bo najbrže samo — nemška želja.

Pri spahnenju in zdrobljenju

vdrgnite takoj s Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

V rabi že 50 let pri slovenskih družinah in priljubljen kot domače sredstvo.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

25c. in 50c. v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street. New York, N. Y.

IŠČE SE

150 gozdarjev za Davis, W. Va. Plača $2.75 do $2.90; fini angleški board 60¢ na dan, doktor $1 na mesec, fine železne postelje in 10urno delo.

Babcock Lumber & Boom Co., Davis, W. Va.

Najstarejša slovensko-hrvatska trgovina z likery v Ameriki.

Mi vam nudimo našo zalogo najboljših likerjev po sledečih cenah:

Brinjevec, naboj (6 steklenic)	$ 8.00
Brinjevec, naboj (12 steklenic)	15.00
Tropinjevec, galona ... $2.25, $250, $2.75 in	6.00
Tropinjevec, naboj (6 steklenic)	5.50
Tropinjevec, naboj (12 steklenic)	10.00
Slivovka, galon ... $2.75 in	6.00
Brinevec, (posamezna steklenica)	1.50
Naš slavni "66" Pure Rye Whiskey, 7 let star	
naboj (6 steklenic)	6.00
naboj (12 steklenic)	11.50
Concord vino, rdeče, berel	$32.00
Concord vino, rdeče, pol berela	18.00
Pri odjemu 5 in 10 galon, stane galona	.90
Pri odjemu ene same galone pa	1.00
Belo vino, berel	38.00
Belo vino, pol berela	19.00
Pri odjemu 5 ali 10 galon, stane galona	1.00
Pri odjemu ene same galone pa	1.25

Za posodo računamo sledeče cene: za 3, 4 in 4½ galone sodčke 50 centov, za 5, 6 in 10 galon sodčke $1.00 in za 25 galon (pol berela) $1.50. Berele pa damo zastonj.

Z naročilom pošljite vedno tudi Money Order ali pa bankni ček.

Za vse blago jamči

THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY

6102—4 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

POPOTNIKI.

Vsem onim, ki ste namenjeni potovati v Cleveland, posebno ako imate družino, bo potrebno nabaviti pohištvo in kuhinjsko opravo ako se hočete nastaniti v naši naselbini. Zato ob tej priliki priporočam svoje velike prodajalne, kjer dobite vse kar le potrebujete. Pri meni imate vedno poštено in zanesljivo blago.

Ako dospete v Cleveland na postajo in se ne veste kam obrniti, pokličite na telefon Princeton 1881 ali pa Rosedale 1881 in jaz bom poslal en avtomobil po vas. Ako pa vzamete pocestno karo se peljite s St. Clair karo do 62. ceste in na vogalu St. Clair Ave. je naslov:

A. GRDINA,

6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Pri meni se vedno dobi letni koledar za 20c. poštnih znamk.

VPOŠTEVAJTE.

Ako želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev, znancev, itd.

Ako želite prodati posestvo, hišo, trgovino itd.

Ako želite objaviti krst, ženitev, žalostinko itd.

Ako želite dobiti delavce ali delo za sebe.

Ako želite objaviti društvene naznanila

RABITE VSELEJ

"GLAS NARODA"

"Glas Naroda" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"Glas Naroda" je najpriljubljenejši in najboli razširjeni slovenski list na svetu.

"Glas Naroda" je razposlan na leto v štiri in pol miljone (4,500.-000) iztisih in je torej najboljše sredstvo za oglaševanje.

Cene oglasom so sledeče:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane	$1.00
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane	$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane	$1.00
Enkratno iskanje dela stane	$0.30
Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane	$1.00
Enkratno društveno naznanilo stane	$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglasih.

Naročilom je potrebno poslati vsaj tudi denar. Naslovite na

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Opomba: Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejmemo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsepovsod dovolj. Zaeno pa svetujemo vsem rojakom kadar kaj kupujejo ali pa naročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

SLOVENSKO

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1903 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomožni tajnik: AVGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5806 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomožni blagajnik: ANT. HOCHEVAR, RFD. No. 2, box 11½, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 96, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
3. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 157th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, R. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 N. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradne glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, odroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse do pise direktno na glavnega tajnika in nikakor drugega. Denar naj se pa po lilja edino potom poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakazmic, nikkor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da se samore napako popraviti.

Vragov poskus.

(Ivan Podrobnik.)

(Konec.)

Da, ne samo ob ti, nego tudi ob raznih drugih prilikah mu je bilo kakor da onega ne sme čisto prezreti; in dasi se je popolnoma jasno zavedal, da te stvari nimajo s pogodbo pravzaprav ničesar opraviti, zgodilo se mu je samo, da je iz omenjene obzirnosti napravil ravno nasprotno od tega, kar je običaval prej, ker.... no, ker ni bilo dvoma, da so bila vsa njegova prejšnja dejanja hotoma in nehotoma naperjena naravnost proti onemu, pa je bilo že to dovolj vzroka, da zdaj ne sme biti več — tako...

Zakaj ne samo, da bi Jezeršek onega ne bil mogel več sovražiti — tudi ne z onim prejšnjim takorekoč platonskim sovraštvom. — (ah, saj tudi nam najbolj gorečim vernikom se ne posreči, da bi hudobnega duha le na pol tako živo sovražili kakor žalibog znamo sovražiti svoje protivnike!) — Jezeršek je čutil naravnost neko posebno simpatijo, vdanost do njega, pa bodisi tudi samo iz človeškega, popolnoma subjektivnega stališča, kakor v političnem življenju nasprotnega kandidata lahko spoštujemo in radi vidimo, a ga vseeno ljuto pobijamo.

Priznati je moral, da mu oni ne samo ni napravil nič hudega, nego — in to ne le glede na njega takratno zadrego, — nego da mu je naravnost šele omogočil, da je mogel storiti dobrega, kolikor je hotel.

In trosil je Jezeršek dobrote okrog sebe z obema rokama.

Ali — ne dal Bog, da se je v ta namen le dotaknil skrivnostnega aparata! Ne, kolikor je bilo denarja oni večer že izdelanega, ga je sicer uporabil, a natanko ga je preštel in sklenil je, da ga bo vsega nadomestil iz tekočih dobičkov.

Saj pa tudi ni bilo treba, da se bil zatekel k onemu vendar-le ne baš častnemu vreleu: prejšnje zabrede so ga bile zučile in roke se mu je bila izurila, da skoro že ni mogel napačno prijeti. In dobiček se je sam od sebe kopičil da je mogel Jezeršek ob svoji velikodušnosti in radodarnosti že prve mesece naložiti precejšen znesek na odplačilo onega "posojila"...

Zakaj hotel je, da vsaj po desetih letih lahko poreče sopogodniku:

— Evo, ni enega tvojega vinarja ni več med denarjem!

Pozabil pa, kakor rečeno, ni niti za hip, kdo ga je spravil na to novo pot. In ker je mogel ob ti poti neprestano lajšati srca, brisati solze, lečiti rane, je na vse ugovore očitajočega glasu v sebi odgovarjal, da pregreha ne more biti pretežka, ko nosi toliko prelepega sadu...

In to novo življenje mu je nudilo tudi preveč udobnosti, da bi bil mogel odkritosrčno obžalovati njegov izvor. Srca vse srenje so se ga bila zdaj oklenila in vse ga je ubogalo. In to ne samo iz strahu kakor je bil prej večkrat zdaj z malo nezadovoljnosti, zdaj z malo hudobnega zadoščenja opazil, nego iz resnične vdanosti in hvaležnosti.

In tudi nasprotniki so ga z radostjo srečavali da so njih vodilelji preplašeno posegali vmes in rotili pristaše, naj se ga pazijo in gibajo. Ali sklicevati so se mogli pri tem samo na prejšnje kaplanovo življenje; in čim bolj se je to prejšnje življenje umikalo v — prošlost, tem manj so ta sklicevanja pomagala.

Da, celo ti voditelji sami so začeli že omahovati in vsaj sami med seboj so bili že davno edini, da je kaplan Jezeršek "pravzaprav čeden dečko".

In ker so bile tega mnenja tudi ženske že davno a so morale pred soprogi, brati in očeti markirati ogorčenost nad njegovo "zbesnelostjo", česar pa zdaj oni sami ni so trdili več, se je dogodilo kar samo od sebe, da je elegantni kaplan zdaj pri tej, zdaj pri oni obitelji v bližnjem mestecu, ako ga je pot "slučajno nanesla tja" — obedoval. In to se je ponavljalo vedno pogosteje... Zakaj kaplan Jezeršek, sam gosposki sin, je občutil šele zdaj, kako je bil prej pogrešal fine gosposke družbe, in — skoro se je čudil samemu sebi kako se je mogel toliko časa zadovoljiti s samimi kmeti...

Ali kadar se je vračal na svojem lahkem vozičku sedeč po beli ravni cesti proti domu, iz same zahle razburjenosti z bičem igrajoč po svetlem konjičkovem hrbtu, v sebi še enkrat svoje in druge lepe tovarišije posrečene dovtipe vživajoč, ko je bila vsa njegova duša, ah, kakor ta lepa pokrajina vsa vedra in solnčna, vsa pisana in zelena, a nad njo tupatan, kakor meglice-ovčice daleč, daleč, komaj še vidno, tupatam — prijazna glavica, — pa se je dvignil naenkrat nad obzorje kakor grd zmaj črn oblak in iz njega je padla debela grenka kaplja spoznanja, da vse to ni prav in da ne bo — dobro končalo...

Da ne bo dobro končalo ker se nekateri njegovih sobratov ze sedaj zgledujejo nad njim in nad to čudno izpremembo njegovega življenja, pa ga bodo nekega dne osumili še više gori, da je popustil od svoje gorečnosti in se pajdaši z elementi, ki se z njim za dalj časa ne sme pajdašiti železo, ki hoče ostati vroče... In bodo to ohlajeno železo nekega dne zavili v kos papirja, ki se mu pravi dekret ter ga poslali popolnoma na — hlad!

Ali tolažiti se je mogel, da se mu tega vsaj za prvi čas še ni bilo resno bati: zavedal se je, da vsaj pri prihodnjih volitvah, ko bo gotovo še v tem kraju — in ako bi ga pozneje premestili, ustvari si enako pozicijo drugod, — da vsaj ob ti generalni poskušnji lahko tako nastopi, da mu ne bo treba v nemar staviti niti enega obzira na pogodbo, a bo uspeh — vendar tak, da mu ga bodo moral priznati gori do višnjevega prestola: brez le ene žal besede nasprotnikom razprostre lahko roke ter poreče ljudem:

— Sodite me po mojih delih in ne bo se vam težko odločiti za stranko, v katere imenu sem dovršil to delo!

In občutil je z globoko zadovoljnostjo, da pojdejo z njim ne samo njegovi dosedanji privrženci, nego da ta sama njegova beseda izpodbije glinaste noge tudi protivnim malikom samim...

In ker bo uspeh popoln, ga nihče po pripomočkih niti vprašal ne bo — — —

Kar se tiče točke, da ne bo dobro končalo, se je torej že še lahko pomiril. Teže pa mu je ležala na duši misel, da ni prav, kar počenja; ali bolje: da ni potrebno da to počenja; da je torej nespametno, da se izpostavlja pa makar še tako neznatnim nevarnostim; še bolj pa, da ni potrebno da gazi v sebi najplemenitejša stremljenja... Zakaj zavedal se je, ako pojde tako naprej, postane iz njega mrtev človek mlačen duhovnik, luč pod mernikom..

In — ali je res pogodba poveznila mernik čez njegovo ognjevito in zato tudi bojevito naravo, ali mu je pogodba res zvezala po delu hrepeneče roke, res ustrupila ostro rezilo njegovega jezika?

Ne in ne! —

Bistro in jasno je bilo rečeno da se ima ogibati samo direktnih napadov proti sopogodniku — na vse druge strani mu je svoboden razmah. Odkod torej naenkrat to mrtvilo, ta topost, to varanje samega sebe, da to življenje veliko bolj odgovarja njegovemu ustroju, to slepljenje, da mu je res toliko na tej oblizani družbi, v kotenu vendar gnili in puhli?

Več nego na tem sicer okornem a v vse globine tako zdravem in jedrem narodu? Odkod vsa ta mefistofelska sofistika — ali mu je nazadnje oni izvennaravnim potom vdihuje?

Ali ne, tega ni mogel priznati ta izpremenba je morala imeti popolnoma naravne psihološke vzroke... Zakaj drugače bi bilo ravno tako naravno, da prizna mesto podzemskih takorekoč nadzemske vplive: izgubo milosti božje.....

In tega ni hotel, ni mogel, ni bilo treba priznati! Ali je prodal dušo, ali se je odrekel le eni črtici najvišjega povelja:

— Ljubi Boga čez vse in svojega bližnjega kakor samega sebe!

Ali ni započel in izvršil cele akcije takrat v stanju največje stiske in razburjenosti ko človek že po posvetnih zakonih takorekoč ni več odgovoren za svoja dejanja? ...

Sicer pa je vso to zadevo ze uredil tudi z Bogom in s svojo vestjo — — — — —

Toda, kje so, kje so potem — pravi vzroci? Premišljeval je sem premišljeval je tja in je prišel do zaključka, da so bili samo namišljeni. In kakor človek, ki je zabredel v temi s svojim vozom v močvirje in išče potem zopet prave poti, je sklenil, da vstane takoj raz smeti svoje udobnosti in se loti peš vrnitve na cesto, odkazano mu po njegovih nagnenjih in dolžnosti.

Ali vsi poskusi so ostali zaman. Beseda, ki jo je hotel vreči vso trdo na glave svojih poslušalcev se je zmehčala, komaj da je prišla na zrak in je padla kakor kosmič prediva med njimi na tla.

Sulica, ki jo je z vso silo hotel naperiti proti nasprotnikom, je trepetala v zraku kakor obstrelijena ptica in se je opotekla daleč pred ciljem na zemljo. Kakor Samson, ki so mu las ostrigli, se je zdel samemu sebi in razpogumljen je povesil roke.

Ni bilo dvoma: kakor Samsona ga je bil zapustil silni Gospodov duh. Samo da si je Jezeršek to povsem racijonalistično razlagal: čutil se je pač vezanega, bal se je dregniti ob pogodbo, in predvsem — preveč ga je bilo groza, da bi ga oni sam prišel opozarjat na njeno kršitev...

Da, to, to je bilo glavno!...

In zato se je rajši sam ogibal vsega, kar bi bilo le od daleč mogoče tolmačiti tako. In čim bolj je odlašal vrnitev na pravo cesto, tem bolj se je oddaljeval od nje, zakaj tem bolj nenaravna bi se bila zdela ljudem njegova vrnitev.

In končno se je — vdal popolnoma. Ko so nazadnje le prišle volitve, ki se jih je bolj in bolj bal, in se gospodje iz mesta niso zadovoljili več z njegovim delovanjem samo v njegovi župniji, nego zahtevali, da mora on, najzmožnejši, prevzeti organizacijo celega dekanata, tedaj se je izgovoril, da ima v lastnem okraju dela že preveč. Zakaj le predobro je čutil, da bi po krajih izven njegovega torišča ne zadostoval že poziv na uspehe v njegovem lastnem delokrogu.. nego da bi moral rabiti tudi besede, ostre in bojevite kakor nekoč...

In kdo mu jamči, da pri tem nehote morda ne zadene celo ob rožljajoče verige svojega sopogodnika, ali vsaj, da mu ne uide neprevidna beseda, in da v tem hipu kak davčni ali bančni uradnik ne privzdigne naenkrat bogvekje enega onih vražjih tisočakov ali stotakov proti luči in se začudi?

Ali nadejal se je še vedno, da neugodni vtisk, ki ga je napravila njegova odpoved, popravijo uspehi v njegovi bližini. In res mu je to zaenkrat tudi pomagalo.

Ali črna pika je ostala...

In ta črna pika je ob nadaljnih bolj neugodnih nego ugodnih poročilih o njem narastla v veliko pego, katera se je postavila tja, kakor se postavi luna med zemljo in solnce. In pod vplivom tega sicer še nepopolnega mrka je moral Jezeršek čez nekaj mesecev precej daleč proč od ravnih in še — bolj daleč proč od železnih cest.

No, bil je bolj in bolj pripravljen na to in se je skoro brezbrižno vdal. Pričel je življenje, kakor si ga je bil za ta slučaj že davno prej začrtal.

Lovi, — bil je od nekdaj strasten lovec — potem poseti v dolini, gostije pri njem doma; komaj še, da se je včasih spomnil svojega prejšnjega življenja in še — redkeje, da bi mu bilo žal za njim.

Na odločilnih mestih pa so ga polagoma skoro pozabili in so pričakovali kvečemu toliko od njega, kolikor so še računali nanj.

Čas pa je brzel, brzel...

In ko je Jezeršek nekega večera ravno poslal služkinjo spat ter se je ob gorki peči zakopal v udoben naslanjač, da bi še nekaj časa čital, se je zgodilo, da je luč sama od sebe nekoliko otemnela in da je tiho odprl vrata in stopil v sobo črno oblečen slok gospod. Ker se ni bil prav nič izpremenil, ga je Jezeršek takoj spoznal in se je ves stresel.

— Kaj ne, da si niste niti mislili več, da je danes ravno deset let, odkar se poznava, gospod župnik? — se je rahlo nasmehnil došlec.

— Prišel sem namreč po svoj aparat, — je nadaljeval, ko Jezeršek ni mogel spraviti nobene besede iz sebe. — Sicer vem, da ga itak več ne rabite, ali radi reda je treba, da ga vzamem zopet s seboj. In evo, tu je tudi pogodba ki jo raztržem.

Pri tem je res razparal polo na dvoje in jo potem v dveh koših izročil Jezeršku.

— In tako ste zopet popolnoma svobodni.

Jezeršek se je počasi in molče dvignil s stola in je odšel ves trepetajoč v sosedno sobo, kjer je imel pisarno. Na dnu blagajne je naglo našel skrivnostni aparat ki ga je nehote vrgel pred onega na mizo, tako se mu je zdel mrzel in neprijeten v rokah.

— No, pa niti hvala lepa ne rečete! — se je zahehetal oni. — Kaj imate res kak vzrok, da mrzite mene in moje darove?

— To ravno ne, ali...

Jezeršku je odrekel glas.

Toliko nevolje je naenkrat zavalovilo po njem, tako globoko in popolno spoznanje, da ga je on vendarle ukanil, napravil nekaj čisto drugega iz njega, nego je bil prej, kakor do te ure s tako nataneznostjo še nikdar ni občutil.

Bilo mu je, kakor da mu je ta lopov, ki se mu reži s tako zasmehljivostjo v obraz, šele zdaj potegnil zadnjo mreno z oči, da vidi v neznosni bistrosti posledice njegovega dela. In kakor je hotel ob svojih prvih besedah ostati še vsaj vljuden, je zdaj tako zavrelo v njem, da mu je mislil z vso brezobzirnostjo povedati, kako ga je spoznal, kako ga ima zato, za kar ga ima ves svet...

Ali že ga je prekinil v njegovih mislih tako prisrčen smeh in tako veselo bliskanje v očeh njegovega nasprotnika, da mu je zopet zaprlo sapo.

— O, o, vi se jezite name! — se je zvijal oni. — In vendar še ne veste popolnoma, kaj sem pravzaprav hotel napraviti iz vas... Zakaj, ako dovolite, bi vam zdaj povedal, da mi je bilo samo za zanimiv poskus in nič drugega; in zato sem si izbral vas, enega najnavdušenejših, najgorečnejših in najinteligentnejših. Gledal sem precej časa okrog, s kom bi napravil ta eksperiment, komu bi podstavil nogo in ga polagoma privalil tja, kamor sem ga hotel imeti. Mislim, da ste lahko zadovoljni in radi tega tudi manj nevoljni name, da je moje oko obtičalo končno na vas...

— In da se razumeva: za eksperiment in ne za eksemplar mi je bilo. Zakaj eksemplarjev se najde: ali to so že takorekoč od narave manj vredni ljudje. Na teh leščerbah ne najdem veselja..... Ne, na visokem plamenu sem hotel opazovati, kako bo v vetru trepetal, pešal in ugašal, kadar mu prilijem — hudičevega olja...

Tu se je došlec odkašljal in se spet postavil v govorniško pozo:

— Velečastiti, vam so znani, v katerih je pisano, da niso ne — krop ne voda, da imajo vedno dve sveči prižgani, da pridigajo vodo in pijejo vino, in kar je takih lepih pregovorov. To je ona pasma vaših tovarišev, za katere je najbolj značilno, od koga se pustijo braniti in s kakimi argumenti... Da so baje tudi ljudje in tudi — krvavi pod kožo — to je ena najokusnejših človeških besed, kar jih poznam, — ali pa, da takrat ko so položili slovesno obljubo, niso bili še dovolj zreli, da bi se mogli zavedati vseh posledic...

Glavne zastopnice teh opravičevanj pa so ženske, katerih ogromna večina, kakor vam je znano, ima na svetu to nalogo, da ga kvari na ta ali oni način. Takrat namreč, ko sem prevzel svojo podzemsko vlado, sem moral gospodu odstopiti tudi neznaten odstotek žensk, vse ostale pa sem razdelil na večji in na manjši del: na take, ki jih omamljajo pisane uniforme in na take, ki jih fascinirajo črne kute — — —

Pardon, velečastni, in ne se razburjati: kaj sem vam kaj slabega očital?... Nasprotno. Priznam vam brez pridržka, da ste se dobro držali...

Ali pomisliti morate, da vaše duše niti kupil oziroma v najem nisem vzel, kakor tudi, da sem se spustil z vami v kupčijo upravi zato, ker ste imeli v svojem značaju ono trdnost, o kateri sem vam prej govoril, in ki vas je kljub spečanju z menoj držala še vedno na nekem višku moralnosti. No ali kakor rečeno, na tem mi tudi ni bilo, da propadete in bilo bi to naravnost proti mojemu namenu. Zakaj hotel sem samo vedeti, ali se mi ne posreči tudi iz vas, ki je bila vsa vaša narava naravnost ustvarjena proti temu, napraviti končno... no, recimo — kompromisnika, prilagodljivca... — —

Pa sem napravil — — —

Še vesel hehet in sloka postava je izginila kakor v ogledalu.

Kosmič žveplenega dima se je počasi razlegel po sobi.

Zmaga.

Kadar se gre za postrežbo, izborno pivo in razne druge pijače, kakor tudi lepo vrejena prenočišča za potnike, takrat je zmaga vedno na moji strani.

Moja dolgoletna skušnja v natakarstvu in splošnem salonskem delu jamči mojim prijateljem pravo domačo postrežbo.

Torej ako te muči žeja ali glad in ako je srce otožno, pridi k meni na korner in postregel te bom prav izvrstno.

John Balkovec Hotel
5400 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Dolenjsko pri Notranjskem.

Frank Petkovšek
Javni notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.
PRODAJA vožne listke vsem parobrodnim črtam.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

Priporočam se
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

NOVO!

Naznanjam cenjenim rojakom širom Amerike, da imam sedaj v zalogi zopet tri nove prave Kranjske Columbia recorde (plošče).

E 3258 (Sem slovenska deklica / (Regiment po cesti gre — 75c
E 3259 (Vsi so prihajali, njega ni b'lo / (Divja rožica — 75c
E 3260 (Škrjanček poje žvrgoli / (Slišala sem ptičko pet' — 75c

Cena vsem trem $2.25 pošiljam po Expressu. Ako kdo želi da jih odpošljem z obratno pošto, naj priloži 15c. za poštnino in jih odpošljem z prvo pošto.

To so v resnici nove prave kranjske plošče s finim petjem; pojo na obe strani.

Se priporoča Vaš rojak:
IVAN PAJK,
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)
v GREATER NEW YORKU
ANTON BURGAR
82 CORTLAND STREET, NEW YORK, N. Y.
IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.
Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva, brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Velika zaloga vina in žganja.

Belo vino, 50 galon je..... $40.00
Rdeče vino, 50 galon je..... $30.00
Brinjevec 4 galone sodček je $17.00
Drožnik, 4 galone sodček je $13.00
Manje kakor 50 galon se mora plačati posoda.
Naročilu se more priložiti denar.
5308 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

STENSKO MAPO CELE EVROPE $1.50
VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA $1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO, — CENA JE 15 CENTOV.

CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York, N. Y.